

"TĖVYNĖ"

Išleidžiama Susivienijimo
Lietuvių Amerikoje kas
penktadienis.

V. K. Račkuskas
Redaktorius (Editor).

Prenumerata metams:

Suvenytose Valstijose \$1.00
Kitose viešpatystėse \$2.00

Kreipianties su visokiais rei-
kalais adresuokite.

"TĖVYNĖ"

307 W. 30-th Str.
NEW YORK, N. Y.

"TĖVYNĖ"

Published every Friday by
Lithuanian Alliance of
America

At 307 W. 30-th Str.
New York, N. Y.

A. B. Strimaitis Sec'y
& Business Manager.

Yearly subscription rates:

In the United States \$1.00
To Foreign Countries \$2.00

All communications should
be addressed:

"TĖVYNĖ"

307 W. 30-th Str.
NEW YORK, N. Y.

Tel. Chelsea 5152.

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

New York, 2 d. Gegužžio (May) 1913.

Vol. VI

No. 18

Entered as Second Class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1875.

Didelė nelaimė!

Balandžio 23 d. 1913 m. Courtney, Pa.
River Coal kompanijos angliakasyklose
Cincinnati iškilus baisiai gazų eksplo-
zijai žuvo 124 darbininkai. Tarp jų 22
lietuviai. Iš pastarojo skaitliaus DU SA-
NARIU PRIDEREJO PRIE SLA. ir abu
buvo 92 SLA. kp. sąnariu: K. MIKELIO-
NIS, kp. organizatorius, ir
P. BACEVIČIA.

MEKSIKE.

Meksikas — nelaiminga šalis,
šalis nuolatinių riaušių, nuolatinio
kraujo praliejimo. Prie palaikymo
tų riaušių ir to kraujo praliejimo
tankiai prisideda ir Suvienytų
Valstijų kapitalistai, sudėję savo
pinigus į įvairias Meksikos
pramonijas.

Dabar Meksiko prezidento vietą
užėmė Huerta. Jis, kaip ma-
noma, nužudė buvusįjį presiden-
tą Madero ir vice-prezidentą Su-
arez. Kiekviena piktadariystė pa-
gimdo visą eilę naujų, kartais dar
žiauresnių, piktadarių. Taip
yra ir Meksike.

Kuomet nužudyta Madero ir
Suarez, laikraštija subruzdavo. Po
įtekme visuomenės balso nauja-
sis prezidentas Huerta prižadėjo
ištyrinėti, kas nužudė Madera, ir
kaltininkus nubasinti. Jau arti du
mėnesių, kaip tas atsitiko, o jo-
kių „bausmių“ už Madero nužy-
dymą niekas nepakėlė. Oficeris,
kurs vedė sargybą, lydėjęs kal-
lėjaną Madera, kuomet jis liko
nužudytas, netik nenubaustas, bet
dar gavo paaugstinimą!

Abraham Gonzales, Madero ša-
lininkas, Chihuahua gubernatori-
rius, labai artimas Madero drau-
gas, liko suareštuotas už kėlimą
maisto ir nužudytas neva už tai,
kad bandė ištrukti iš suėmusių jį
kareivių rankų. Rivera, Madero
šalininkas, gubernatorius iš Sina-
loa, irgi suareštuotas už „kėlimą
maisto“ ir liko paimtas Mazatlan-
e ant laivo; paskui pranešta,
būk jis įpuolęs vandenin ir pri-
gėris! Zepeda, Huertos giminais-
tis ir federališkojo distrikto gu-
bernatorius, išsivedė iš kalėjimo
maderistų kareivį, majorą Her-
nandez'ą, į sostą ir čia jį nu-
žudė. Tas pat Zepeda rengėsi nu-
žudyti tris suareštuotus gubernato-
rius, Madero šalininkus, bet juos
išgelbėjo nuo mirties kalėjimo
sargai. Madero sekretorius
Aneona, kaip sakoma, pagautas
nuo išplaukiančio iš Vera Cruz
laivo ir nušautas. Senas kareivis,
generolas Trevino, dabar laikomas
kalėjime dėlto, kad naujai
valdžiai užstojus, atsiskė nuo gu-
bernatoriaus vietos, irgi bus be

Naujoji meilė išveja senąją.
Susivieniję atsilaukome, o išsi-
skirstę puolame.

BOSTONO RUBSIUVIŲ
STREIKAS PASIBAIGĖ.

Po ilgos ir audringos streiko ko-
vos, kuri tęsėsi 11 septynių, strei-
kas užsibaigė darbininkų laimėji-
mu. Panešėme daug skurdo ir
vargo, kentėme šaltį ir alkį sau
gojome dirbtuves, kaip savo akį,
bet tas mūsų trusas nenuėjo ant
nieko. 17 d. balandžio streikas
faktiškai pasibaigė, galima sakyti,
darbininkų laimėjimu: /
1) Pripažino mums uni-
2) Sutrumpino darbo laiką iki
50 val. savaitėje.
3) Pakėlė (nedėliniems) nema-
žiau, kaip \$1.00 savaitėje.

4) Štukiško darbo mokesčių nure-
guliuos tam tikras komitetas, su-
sidedas iš abiejų pusių, kaip darb-
davių, taip ir darbininkų.
5) Sub-kontraktoriai panaikini-
ti.
6) Švaresnis dirbtuvių užai-
kymas.
7) Jokis darbdavys neturi tiesos
pavartyti iš darbo darbininką
be žinios unijos komiteto.
8) Liuosam laike unijos komi-
tetas turi tiesą kolektuoti bile
mokesčius, paskirtas unijos.
9) Iškilus kokiems nors nesu-
sipratimams dirbtuvėje, dalykas
bus pavestas išrišti trečiųjų teis-
mu.

10) Šita sutartis padaryta ant
dviejų metų. Jeigu bile katra pu-
sė užmanytų laužyti tą sutartį,
turi būti apie tai pranešta pirmo
už 2 mėnesių laiko.
Streikas liko išlaimėtas ačiū
mūsų plačiai visuomenei, kuri pri-
sidedo prie mus išlaimėjimo gau-
siomis aukomis ir dvasišku sustip-
rinimu mūsų pajėgų žodžiu ir per
spaudą.

Mūsų streikui atjautė visi ir vi-
sur. Niekas nebuvo jam priešin-
gas, nes matė, jog mūsų reikala-
vimai teisingi. Aukos rinko net
tolimose valstijose ir siuntė ku-
ogeriausius linkėjimus laimėti ko-
vą.
Laikraštija talpino visus spau-
dos komiteto pranešimus, o ypa-
tingai vietiniai „Keleivis“ ir
„Laisvė“, kurie niekados neatsisa-
kė mums patarnauti.

Kalbėtojų taipgi niekados ne-
stokavo ir visados pridavdavo ant
mūsų užkvietimo; jų karštai iš-
tarti žodžiai sustiprindavo mūsų
sielą ir pridavdavo energijos to-
limesnėje mus kovoje. Jais buvo
vietiniai socialistai Pruseika, Mi-
chelonas, Bagočius ir kiti. Vieti-
nės draugystės, kaip Lietuvių
Ukėšų Klubas, davė uždėk savo
svetainę laikyti susirinkimams.
Socialistų 60 kuopa Vytauto, Šv.
Petro ir Povilo, Šv. Kazimiero,
Lietuvos Dukterų Draugystė ir
kitos prisidėjo gausiomis aukomis
prie mus sušelpimo.

Laikraščių leidėjai nesigailėjo
jų mums prisūti „Keleivis“,
„Lietuva“, „Laisvė“, „Katali-
kas“, „Draugas“ ir „Vienybė
Lietuvninkų“ siūsdavo po 300
egz., „Kova“ — 200 egz., „Tėvy-
nė“ — 30 egz., retkarčiais prisūsi-
davo ir „Saulės“ po keletą egz.

Už tokį didelį užjautimą pla-
čiai visuomenei, laikraščių leidė-
jams, vietiniams kalbėtojams, vi-
soms, kaip vietinėms, taip ir iš-
kitor, draugystėms, kuopoms ir
pavieniams, kurie tik prisidėjo
kuomi nors prie mūsų parėmimo,
esame širdingai dėkingi ir tariame
ačiū. Esame dėkingi visiems
unijos komitetams, kurie dirbo
laikė streiko, o ypač pirmininkui
lietuvų skyriaus N 149 P. Urb-
šai, kuris dirbo nenuilstančiai ir
su pasivientimau. Už jo trusą
varde viso skyriaus 149 tariame
širdingai ačiū.

Mēs šiandienā jaučiamēs did-
vyriais ir, iškėlē savo galvas, pie-
nāme su pasididžiavimu prie
skambančios muzikēs ir aido
„Marselietēs“ j dirbtuves. Mēs
linskmi ir galingi, ir džiaugiamēs,
kad esame pergalētojai kapitalo.
Dabar mēs, susispētē po sparnų
savo organizacijos, veiksime ir
ant toliaus pagerinimui kaip savo
taip ir kitų darbininkų buvio. Mēs
žinome ir suprantame, kaip žiau-
rus šiandieninis gyvenimas, todėl
nenuleisime žemyn rankų, bet
dirbsime ir darysime viską panai-
kinimui tamsos, kad nereiktų
daugiau streikuoti, o turėti žmo-
nišką gyvenimą...

Šis streikas, tai mums didelė
lekcija.
Mēs supratome svarbumą savo
organizacijos ir išsimokiname,
kaip kovoti.
Mums aišku, kad per vienybę
ir susipratimą tik galima pagerin-
ti mūsų buvį ir šelpdami tik vieni
kitus mēs pergalime savo priešus.
Išnaudokime kiekvieną progą su-
stiprinimui savo organizacijų,
šelpkime streikuojančius, paduo-
kime vieni kitiems draugišką ran-
ką, nes mūsų darbininkų išsiluo-
savimas priguli nuo mus pačių.

Spaudos Komitetas —
St. Grubliauskas,
J. Bekampis,
A. Latvinskas.

PRIE KURIOS DRAUGIJOS
YRA NAUDINGIAUSIA PRI-
GULĖTI?

Jeigu tas, kuris priklauso prie
Susivienijimo Lietuvių A., ir tas,
kuris priklauso prie Lietuvių So-
cijalistų Sąjungos A., ir tas, ku-
ris priklauso prie Tėvynės Mylė-
tojų Draugijos, atspėtu, ką aš no-
riu pasakyti šitame straipsnyje,
tai, jeigu jis būtų SLA. narys,
tai sakytu: „broli, yra naudin-
giausia prigulėti prie SLA“; jei-
gu būtų LSSA. narys, tai sakytu:
„drauge, yra geriausia prigulėti
prie LSSA, o jeigu būtų TMD.
narys, tai sakytu: „viengenti, yra
išmintingiausia prigulėti prie
TMD“.

Panašus sakymai visi yra tei-
singi; nes kiekvienas žmogus, jei-
gu ką myli, mato jį sau ir savo
artimui naudingą esant, turi pil-
nai tiesą girti.

Taip, yra teisingas tas, kuris
giria tą, kas jam labiausia patin-
ka, bet ar yra teisingas ir tas,
kuris peikia tą, ko gerai nesu-
pranta ir, žinoma, jam nepatin-
ka? Be abejonės, kad ne. Ir
štai faktai. — Daleiskime, kad
SLA. ir TMD nariai peikia LSSA,
o LSSA nariai peikia SLA. ir TM
D., ar tie nariai teisingai el-
giaisi? Žinoma, kad ne. Kodėl?
Todėl, kad visos, augščiau minė-
tos draugijos, yra užmėję po tam
tikrą darbo sludėnį, kurį atli-
kus galima pasitarnauti lietuviš-

kai liaudžiai. Kodėl jie gria-
vienas draugijas, o peikia kitas?
Tik todėl, jog nežino, kad žmoni-
jės gyvenimas yra paremtas ant
stulpo, taip sakant, trijų rušių,
butent: ekonomiškos, politiškos
ir kultūriškos. Jeigu tą stulpą su-
skaldyti į tris dalis ir dvi dali,
daleiskime, ekonomiją ir politiką
numesti, tai likusioji dalis, bu-
tent kultura, neatlaikys žonijos
gyvenimo, arba, aiškiau sakant,
neatsakys ant visų liaudies reika-
lavimų; jeigu numesti kultura,
kad ekonomija ir politika neatsa-
kytų liaudies reikalavimams.

Dabar jau aišku, kad, norint
liaudžiai gerbuvį suteikti, reikia
augščiau minėtą stulpą neskaldyti
ir jo dalis nenaikinti, bet jį
laikyti cilybėje, kadangi: kaip
daug mums yra reikalinga eko-
nomija ir politika — taip daug —
kultura, kaip daug mums yra rei-
kalinga kultura — taip daug —
ekonomija ir politika.

Sakysime dabar, kad augščiau
minėtas stulpas yra mūsų šios
draugijos: SLA., LSSA. ir TMD.,
— tad, ar yra gera, naudinga ir
išmintinga šios draugijos peikti
ir griauti? Anaipol ne! Peiki-
mas šių draugijų yra blogu, pra-
gaištingu ir kvailu daigtu visiems
Lietuviams.

Galų-gale, mano išvedimas šiaip
atsako ant klausimo: Prie kurios
draugijos yra naudingiausia pri-
gulėti? — prie visų augščiau pa-
minėtų, tai yra, SLA. LSS. ir
TMD. Jeigu, sakykime, LSS. na-
rys — Baltrus, nesutinka su nuo-
mone Baltraus, arba, jeigu TMD.
narys — Jurgis, nesutinka su nuo-
mone LSS. nario — Baltraus, o
Baltrus nesutinka su nuomone
Jurgio, — tad privalo patįs vie-
ni savo nesupratimą klausimą
išrišti, bet anaipol nemaišyti ten
vienos ar kitos draugijos.

K. Šeštokas.

Peržvalga

.. Kelios žinios iš „Marijampo-
lės Ukinkų Draugijos“ veikimo.
12 d. kovo įvyko minėtosios drau-
gijos skyrių atstovų susirinkimas.
Atvyko valdyba, 28 skyrių atsto-
vai iš viso skaičiaus 34 ir 9 šiaip
nariai. Štai svarbiausieji tos
draugovės atliekamieji darbai:
1) Kviečiamas Draugovei tarnau-
ti mokslą žinąs iškalbus agrono-
mas teikti agronomišką pašalpą
nariams; 2) Draugovės organas
„Žemė“ (eina prie „Liet. Uk.“)
eis ne 24 sykius per metus, kaip
ikišiol, bet 48; 3) rūpinamasi ukių
našumo pakėlimu, „kad didesni
būtų užderėjimai, kad perdirbus
pigius grūdus, pašarus į brangią
mėsą, sviestą, surį, o tiems daly-
kams rasis rinkos Anglijoje, Ho-
landijoje, Danijoje; 4) nutarta tai-
sytį 1914 metais parodą Vilkaviš-
kyje ir kitur, ir Draugovė nuo

savęs skiria parodai įtaisyti 2000
rublių; 5) nutarta taisyti komiso
biurą bendram pirkimui ir par-
davimui. Valdyba nusamdys biu-
ro vedėją, skyriai gali turėti vie-
tinius komiso biurus.

Be paminėtų dalykų svarstyta
da ir tokie svarbūs klausimai,
kaip: amatų mokyklos įsteigimas,
auklėjimas jaunimo ir tt.
Abelnai matosi, kad panašios
draugijos, kaip „Marijampolės
Ukininkų Draugovė“ — tai kel-
rodės, vedas mūsų ukinkus
šviesesnėn ateitin.

.. Aukos „Saulės“ namams.
„Viltuje (N826) pagarsinta au-
kotojų sąrašas „Saulės“ namams.
Matoma, kad esama turtingų ir
duosnių lietuvių. Paminėsime čia
keleto aukotojų vardus:

„Kun. X. vieną bilietą Vilniaus
banko, už kurį gauta 861 rub. 46
kap. ir vieną bifietą Vilniaus ren-
tos, už kurį paimta 947 rb. 75 k.“

„Po 200 rub. aukojo inžinierius
J. Šliogeris ir kun. J. Senkus.
Po 100 rub.: — kun. I. Bal-
trušis, arkivyskupas Kliučinskis,
dvarininkas M. Kierbedz, kn.
F. Augustaitis, notaras J. Žabielskis,
inžinierius A. Slaboševičius,
advokatas A. Surga.

Prisizadėjo prisūsti: kun. Lau-
kaitis ir S. Baltrušaitis — po 100
rub., A. Dubinskis — 1,00 rub.!

Bepigų tai būtų, kad Susivie-
nijimo užmąnytajai Kolonijai ir
Prieglaudos Namui pradėtų taip
gausiai plaukti aukos. O juk ir
pačiame Susivienijime turime ne-
maža turtingų „biznierių“, ku-
riems nieko nereikia išmesti šim-
tinę-antrą tokiam svarbiam rei-
kalui, kaip SLA. Prieglaudos Na-
mas ir Kolonija.

.. Baisi nelaimė. 27 mylios nuo
Pittsburgho, miestelyje Finley-
ville, atsitiko eksplozija kasyklo-
s, kurios prikuli Monogahela
River Consolidated Coal and Coke
kompanijai ir vadinas „Cincin-
nati mainos“. Eksplozijoje žuvo
apie 120 žmonių, ir du trečdaliu
iš jų — tai ateiviai. Iš išsigel-
bėjusių tiktai keli galėjo kalbėti,
o visi kiti buvo taip apdege, kad
nieko iš jų sužinoti negalima.

.. Kaip Morganas paskirstė sa-
vo turtus? John Pierpont Morgan,
miręs Ryme 31 d. kovo, paliko la-
bai didelius turtus. Jis tuos tur-
tus šitai paskirstė: našlei Morgan-
nienei 1 mil. dol. kas metai; 3
mil. dol. — netekėjusiais dukte-
rei Anne Morgan; jei ji ištėkės ir
jos vyras liktų našlys, jam pas-
skiriama 1 mil. dol.; savo sunui
užrašė didžiausią dalį turty, ne-
judinamųjų ir įvairius „šėrus“
vertės (kaip spėjama nuo 50
iki 250 mil. dol.; dviem žentam —
po 1 mil. dol.; tekėjusiom dakte-
rimis — po 1 mil. dol. Nerokuo-
kanti smulkesniųjų legatų, jis pa-
vedė dalį pinigų ir šioms įstai-
goms: moterų gimdymo ligonbu-
čiui New Yorke \$100,000 kas me-

tai; \$100,000 Džiovininkų ligon- bučiui ir \$600,000 šv. Jurgio epi- skopalų bažnyčios kuningams.

IŠ LIETUVOS.

:: Lietuviški rekordai. Girdėjo- me, kad Victor gramofonų kom- panija kvietė musų kompozitorių ir dainių p. M. Petrauską padai- nuoti lietuviškas dainas „kad pa- darius rekordus gramofonui. P-as Petrauskas 28 d. balandžio „pra- bai“ dainavo porą dainų. Sako- ma, kad rekordai išėiną stebėti- nai aiškūs ir gražūs.

Visi, kas turi Victor gramofon- us ar Victrola's privalo reika- lauti iš Victor kompanijos p. Pet- rausko pridainuotų rekordų.

:: Iš Philadelphijos mums prane- šama, kad ten bus p. M. Pet- rausko koncertas 24 d. gegužės, 8. 15 val. vakare, Lithuanian Mu- sic Hall svetainėje ant Allegheny Ave.

:: Literatūros naujienos. Neuž- ilgio susilauksimė dar dviejų stambesnių veikalų. „Laisv. Min- ties“ bendrovė žadanti išleisti d-ro Dennis Hird'o veikalą „Evo- lūcijos mokslas paveikluse“. Antas veikalas, tai, kaip kitoje „Tėvynės“ vietoje pranešama, — „Aisopo Pasakos“ su iliustracio- mis.

:: Jaunimo sapnai. Lietuvių Moksleivių Amerikoje Susivieni- jimo organas. Štai sulaukėme to laikraščio bene penkto numerio (gaila, kad „Jaun. Sapnų“ redak- cija nenumerojo savo organo at- skirai nuo „L. Minties“). Šio numerio turinys: Iš Atsiminimo (monologas) — Buč-kis; Paveik- lai iš gladiatoriaus laikų — Senas Kudikis; Jono Jonelio eilės — Aš laimės nerandu; Ten ir buta jo tikslas.

Tai ir visas to moksleivių orga- no turinys.

Mes esame pratę visados girdė- ti kitus giriant musų darbą ir už- manymus; nupeikimas ir kritika gan tankiai netinka ir yra vadina- ma „šmeižimu“. O-gi tankiai reikia viens-kitas musų darbas nupeikti, viens-kitas užmanymas kritikuoti. Pabriežiame tuos kel- lis žodžius tam, kad musų da- jaunus Moksleivių Susivienijimas neužsigautų tuo, ką žemiaus pa- sakysime apie jų organą.

Užsimezgus M. Susivienijimui, tarp jo narių matėsi gyvumas, už- sidegimas ir noras dirbti. Tokios organizacijos gyvumas ir darbas turi atspindį palikti organe. Gi, kaip matome, organe to nėra. Sau- sas, biedinas, be gyvumo, be turi- nio. Nesimato iš jo, kad M. Sus. nariai yra gyvi, kad tarp jų yra sąryšys, kad jie indomauja abe- nai moksleivių gyvenimui; nesima- to, kad jie bandytų užmegsti ko- kius ryšius su Europos lietuviams išleidimą. Tie enciklopedijai lei- sti komisijos nariai, kurie yra kartu ir Mokslo draugijos nariais, (vienas net komiteto narys), pri- sidėjo į tą komisiją, kaip atskiri žmonės ir nei Mokslo draugijai, nei josios komitetui toje komisi- joje neatstovauja.

„Liet. Uk.“

SVEKŠNA. Kovo 12 d. rube- žiaus pasieny kareiviai ties Vo- veriais suėmė net 45 emigrantus, tarpe kurių buvo 4 moteris. Ki- ti visi jauni vyrai, atsarginiai bė- go nuo karo, kiti nuo kariuome- nės. Vienas vyrų sužeistas iš šautuvo į blauzdą ir paimtas li- gonbutin. Kiti visi šiandieną e- tapu varomi toliau į Naujamiestį ir tt. Visi beveik šiauliškiai, iš dalies ir telšiškiei. Suimta ir va- das Toleikis. Sako buk iš keršto apskundę jį kiti „vadai“, kurių čia bala.

ROKISKIS (Zarasų pav.) Iš dvaro darbininkų padėjimo. Gra- pas Przedzieckis atvežė 100 dar- bininkų iš Lenkijos 8 mėnesiams. Jiems moką į mėnesį: vyrams po 11 rub. ir valgyamą, moterims po 9 rub. ir irgi valgyamą duoda. Čia- buviam duoda į mėnesį tik po 12 ir 14 rub. ir savo valgymas. „Ponai“ manė, kad išeis pigiau bet apsigavo. Dabartės ir musų žmonės už tokią pigią algą nebu- busia.

SVĖKŠNOS (Res. p.) vartoto- jų draugija per visuotiną susirin- kimą paprastą degtinę išvijo iš krautuvės, palikdami sau kaipo „liekarstvą“ konjaką ir vyną! Igi mat blaivininkai! „Tikrasis“.

KVEDAINA (Reseinių pav.) Štai kokią „zobovą“ pas mus žmonės išgalvojo: žydė našlė ir jau nevisai jauna nenoroms susi- laukė kudukio. Jos kaimynė Vit- kienė iš Lembos, manydama, tur- but, kad tą žydei kudukis visai nereikalingas, pasigrobė jį ir nu- siskubino į bažnyčią apkriztyt žyduką. Kuningas apkriztyjo. Pajuto apie tai žydai ir pasiskun- dė uredninkui. Uredninkas pa- darė kratą pas Vitkienę ir rado paslėptą kudukį. Atvažiavo ant- stolis (pristavas); surašė proto- kolą ir nusiuntė tardytojui, o pa- kol kas bus, tai suėmė Vitkienę ir nuvarė į Tauragės kalėjimą už kudukio pavogimą. Vitkienė buk tai teisinasi, kad kunigas jai liepęs taip padaryti. Dabar bus tardymas, kalėjimas, teisma- s. Ir išgalvok tu man tokias „zob- ovas“.

Lietuvių enciklopedijos reika- lais. Iš tikrų šaltinių esame suži- noję, kad L. Mokslo draugijos ko- mitetas nėra pasiėmęs at savęs jokios prieš visuomenę atsakomy- bės už enciklopedijos turinį ir jos išleidimą. Tie enciklopedijai lei- sti komisijos nariai, kurie yra kartu ir Mokslo draugijos nariais, (vienas net komiteto narys), pri- sidėjo į tą komisiją, kaip atskiri žmonės ir nei Mokslo draugijai, nei josios komitetui toje komisi- joje neatstovauja.

Draugija kovot su džiova. Vi- snotinajam draugijos susirinki- me, kurs buvo kovo 23 dieną, 58 balsais prieš 28 (prie 14 susilai- kusių) nutarta atsiskirti nuo vi- sos Rusijos draugijos ir toliau gy- vuoti jau ne kaip jos skyrius, bet kaip atskira savita draugija.

Draugija ketino statyti Po- spieškoje vasarnamius džiovinin- kams. Apylinkės vasarnamių sa- vininkai parašė draugijos valdy- bai prašymą nebestatyti tenai ke- tinamųjų vasarnamių, kadangi busiųjų pavojus užsikrėsti apyin- kės gyventojams. Kadangi pasi- rodė, jog neties noromai duoti vietos džiovininkams, susirinki- mas įgaliojo valdybą statyti tuos vasarnamius ten, kur bus tinka-

miasia.

Lietuvos praecities mylėtojo su- kaktuvės. Nesenai minėjo savo 50-ties metų darbavimos dailės dirvoje vienas įžymiausių lenkų teplotojų Kazimieras Alchimavi- čius. K. Alchimavičius gimė 18- 40 metais Dzembove, Lydos ap., Vilniaus gub., mokslus ėjo Vil- nuje; dailėje lavinosi Varšuvoje pas Gersoną ir Miuncheno bei Pa- ryžiaus akademijose. Jo mylimo- ji dailės rūšis — istorijos pa- veikslai. Mums Alchimavičius y- ra artimas tuo, kad ypač mėgo Lietuvos praecitį, iš kurios dau- giausia ir sėmėsi sau inkvėpimo. Štai jo didesnieji paveikslai iš Lietuvos praecities: 1) „Margio mirtis“; 2) „Krivė Lizdeika Per- kuno melderio griuvėsiuose“; 3) „Lietuviai grįžta iš Veliunos su užmuštuojū didž. kunig. Gediminu“ („Gedimino laidotu- vės“); 4) „Paskutinės valandos kunigaikščio Mykolo Glinskio ka- lėjime“; 5) „Deginimas lavonų Lietuvoje“ (turi jį p. Rovinskienė Vilniuje, tasai paveikslas dar niekur nebuvo išstatytas); „Mil- dė“ ir k. Taip-pat Alch. nupie- šė daugelį bažnytinų paveikslų. Geriausias iš visų jo paveikslų skaitosi „Gedimino laidotuvės“.

Parduoda dvarus. Gegužės 2 ir 31 d. Vilniuje bus parduodami įskolinti Kauno gub. dvarai, išvi- so 12 dvarų. Tarp kitų parduo- damas A. A. Stolyfino Bečių ar- ba Karalinavos dvaras, Ukm. p. OBELIAI. (K. g.) Visuomenė jau žino, kad kaikurie musų dva- rininkai šimet gabenosi sau dar- bininkus iš Lenkijos. Štai ir mę- susilaukėme kelių dešimčių į- tėjimų iš Cholmo apskrėčio. Atė- junų tarpe randasi ir stačiatikių. Žingeidu bus skaitytojams žino- ti, kiek apsieina musų dvarinin- kams tie nepaprastieji darbinin- kai.

Mėnesiui algos mokama vyrams po 11 r., o moterims po 9 rub. be to dar duodamas jiems visas už- laikymas. „Tuo tarpu vietiniam gyventojams tiek neduoda ir jie turi keliauti į Kuršą. Vienas dva- rininkas gyrėsi, kad pargaben- tiems darbininkams net ir laik- raščius išrašas.

„Viltis“.)

Iš Visur.

75 žmonės žuvo.

Meksike revoliucionieriai su- dinamitu iškėlė oran traukinį, ku- riame važiavo kareiviai. Žuvo 75 kareiviai.

Didelė eksplozija.

Pas Panamos kanalą atsitiko didelė eksplozija: eksplozdavo 21- 000 svarų dinamitu; užmušta 3 žmonės ir 23 gan sunkiai sužeista. Priežastis nežinomos.

Statistika.

Rosijos vyriausis statistikos ko- mitetas nutarė padaryti visuoti- nąjį Rosijos gyventojų surašą 1915 m.

Laikraščiai Rosijoje.

1912 metuose Rosijoje ėjo 2107 laikraščiai. Pagal kalbas šitai- p jie padalinama: Rusų — 1585, lenkų — 234, vokiečių — 69, lat- vių — 47, igauinių — 43, žydu — 31, armėnų — 21, lietuvių — 20, gruzinų — 11, ukrainiečių — 12, totorių — 11, kitomis kalbomis — po 1 ir po 2 laikraščiai.

Balkanų pusiasalis.

Balkanų pusiasalio valstybės, kariavusios išvieno su Turkija, susipešė tarp savęs: Serbija ir

Graikija stoja prieš Bulgariją. Jiems einasi apie tulus nuo tur- kų atimtus miestus. Nori vieni, nori ir kiti, „ad priejo iki savitar- pinės karės.

Konkursas.

Londono dienraštis Daily Mail skiria \$50.000 dovanų tam, kas hydroplane perlėks per Atlanti- ko vandenyną. Keli lakiotojai jau užsirašė į konkursantų eiles. Tarp jų yra anglas Gordon Eng- land, vokiecis Rumpfer, prancu- zai Bleriotis ir pulkininkas Cody. Spėjama, kad apie pabaigą 1914 metų kas nors laimės tuos \$50.000.

Lenkas veda amerikietę.

Lenkas grapas Vlodziemierz Ledochowski, kardinolo Ledocho- wskio giminaitis, veda amerikie- tę merginą Louise Warfield, bu- vsio Meryland valstijos guber- natoriaus dukterį.

Idijotas.

Elgin'e, Ill., tulas Herman Coppas, 16 m. amžiaus yra visi- idijotas: jis neseniai prisipažino nužudęs mrs. Manny Sleep ir du jos kudykiu.

Dantų skaudėjimas.

Suffolk'o pavieto (Mass.) šeri- fas, žinomas kriminologistas, pripažįsta, kad žmogus, kuriam sopa dantis, gali dasilieiti ir di- džiausios piktadarystės.

Meksiko.

Naująjį Meksiko valdžią, ypa- toje prezidento Huertos pripaži- no kelkas tik dvi valstijai: Spani- ja ir Anglija.

Prieš Suv. Valstijas.

Piet. Amerikos respublikos Argentinios poeta ir agitatorius Manuel Ugarte persergstį Pieti- nės Amerikos latiniskąsias respu- blikas, kad sangotųsi Suvienuytų Valstijų, nes šios anot jo manan- čios užgriebti tulas respublikas po savo valdžią.

Suv. Valstijos ir Meksika.

Suvienuytos Valstijos, butent tos šalies kapitalistai labai rupi- nasi Meksiko reikalais ir, tur bu- ti, nieko neturi prieš tai, kad ten nuolatos yra riaušės: mat, geriau- sia yra žvejoti drumstame vande- nyje. Tai viena, o antra — Suv. Valstijų kapitalistai turi idėję Meksike į įvairias pramones di- džiausius pinigus. Taip patįs Meksiko gyventojai turi idėję į pramonės savoį šalį \$793,187,000 o Suvienuytų Valstijų kapitalis- tai — \$1,057,770,000. Kitų šalių kapitalai Meksike šitai atro- do: Anglijos — \$321,302,000, Fran- cijos — \$143,446,000, ir kitos vieš- patystės — \$118,535,000.

Californija ir Japonija.

Californijos valstija ketina ap- skelbti įstatymą, kuriuo bus drau- džiam ateviviams (ypatingai ja- ponams) įgyti toje valstijoje ne- judinamą savastį. Tas įstatymas sukėlė japonus, o Califorijoje yra jų arti 50 tukstančių. Japonijos valdžia ir politikos partijos labai rupinasi, kad tas įstatymas nebu- tų pervestas; taip pat isikiša į tą klausimą ir federališkoji Suv. Valstijų valdžia, nesa prisibijo- na, kad dėl to dalyko galinti iš- kilti karė tarp Japonijos ir Suv. Valstijų. Japonijos politiškoji partijų Seiyukai ir Kokuminto atstovai keliauja iš Japonijos į Californiją, kad visą dalyką iš-

tyrus ant vietos. Taip gi ir Suv. Valstijų sekretorius Bryan važi-avo į Californiją pasikalbėti su le- gislaturatos atstovais.

Šiaurės ekspedicija.

Pietinio polio atradėjas kapito- nas Roald Amudsen rengiasi ke- lianti tyrinėtų šiaurės. Dabar jis Chicagoje užsakė 30 tonų (60,000 svarų) miltų savo ekspedicijai, kuri turėsianti užsitęsti apie 7 metus.

Dr. F. Friedmann.

Dr. Fr. Friedmann, kaip jau ra- šėm, išrado vaistą nuo džiovis ir tą savo išradimą demonstravo New Yorke. Po priežiūra Suv. Valstijų sveikatos departamento daktarų daryta bandymai ir pa- sirodo, kad dabar jau 90 ligonių sveiksta; du iš jų jau apskelbta pasveikusiais visiškai.

Devana kningynui.

D. L. K. Gedimino Draugystė Seattle, Wash., padovanojo vietin- iam Viešajam Kningynui (Pub- lic Library) 50 tomų lietuviškų kningų. Šitą žinią užėiname vie- name Seattle'o angly dienraščių.

Bijo žiogų.

Valstijoje Missouri pasirodė daugybė žiogų; fermeriai bijosi, kad jie pridarys blėdies vasaro- jams. Sakoma, kad niekad toje valstijoje nebuvo tiek žiogų.

Žemės drebėjimas.

Žemės drebėjimas jautėsi 28 d. balandžio Ottavoje, Ont., Mont- real'e, Canada, Watertown N. Y., išilgai St. Lawrence upės. Jausta sudrebėjimas ir šiuose N. Y. vals- tijos miesteliuose: Ogdensburg ir Syracuse.

Adata širdyje.

Motinos, saugokit savo kudy- kius ir dabokit, kad jie neprieitų prie adatų. 2 metų ir 3 mėnesių amžiaus kudykis-mergaitė Ray Zuckerbrot metai tam atgal nuri- jo adatą, kuri su krauju pateko į jos mažą širdelę. Kudykis kama- visus metus, iki šiomis dienomis pasimirė Presbyterijonų li- gonbutyje New Yorke.

\$200,00 vėžiui.

Vėžio liga yra baisi ir ikišiol dar neišrasta radikališkų (tikrų) vaistų tos ligos gydymui. Rocke- felleris įsteigė savo vardo insti- tutą abelai medicinos tyrinėjimui. Dabar vienas turėcis Henry Rutherford, miręs 25 d. vasario New Yorke, paskyrė \$200,000 tam institutui su išlyga, kad tas kapita- las bus apverstas vėžio ligai ly- rinėti.

Didelė šeimyna.

Walnut, Ark., gyvena 93 metų amžiaus senis Thomas Ellison, vi- sų vadinamas „Unclė Tom“. Štai ką jis turi: Buvo tris sykius vedęs; yra tėvu 50 vaikų; seneliu 125 anukų; pro-seneliu 60 pro-anukų; pro-pro-seneliu 27 pro-pro-anu- kų.

Jauniausias jo kudykis yra 11 m amžiaus, o vyriausias — 65 m.

Aktorių algos.

Pasibaigus teatrų sezonui, akto- riai iškeliauo iš Amerikos Euro- pon. Prie tos progos dienraščiai pagarsino, kiek kuris aktorius gaudavo algos už vieną vakarą: Enrico Caruso \$2.400 Geraldine Farrar 1.250 Emmy Destini 1.200 Antonio Scotti 400 Putnam Griswold 400 Diirh Gilly 300 Mary Garden 1.200 Charles Dalmores 800 Hector Dufranne 400 Gustav Huberdean 250

VAKARAI BROOKLYN'E, N. Y.

Mus prašo paminėti, kad Bro- oklyne, N. Y., tarp kitko bus šie tie vieši lietuvių vakarai:

1. Liaudies Mokyklos rengia- mas Tautiškame Name vakaras 3 d. gegužės, 8 val. vakare); bus parodyta garsaus Dantė's Praga- ras, „Inferno“, t. y. dalis garsio sios pasaulyje poemos „Divina Comedia“ (Dieviškoji Komedija).

2. 10 d. gegužės 8 val. vakare McCaddin Memorial Hall bus statoma antru sykiu (gerai jau pernai nusisekusi) žinoma P. Gei- ze's drama „Marija Magdalietė“.

Primename Brooklyniečiams, kad nepraleistų tų vakarų.

SO. OMAHA, NEB.

Balandžio 6 d. buvo SLA kuopos parengtas balius. P. I. Red- dackieni pasidarbavus, buvo į- vairių pamarginimų. I. Redae- kienė, kaip susirinkimo pirmi- ninkė, atadarė susirinkimą ir ke- liais žodžiais paaiškino, kad se- niau nežinojome geresnių pasi- linksminimų, o dabar jau užžibė- jo šviesos žiburėlis.

Pirmiausia „Birutės“ choro vieni vyrai sudainavo „Atsisky- rimas“. Paskui visas choras pa- dainavo „Sveiki Broliai Daini- ninkai“ ir „Pajūrėje“; tos dai- nelės labai patiko publikai. Jad- viga Biliuniene deklamavo eiles „Kas čia dedas ant svieto“. Žu- kauskaitė, jauna mergaitė, dekla- mavo „Tėvynė“. Deklamacijos gana gerai nusisekė. J. Biliūnas ir L. Maslauskienė sudainavo du- eta: „Jau žvaigždė vilties žibėt nustojo“, o T. Maslauskintė pri- tarė pianu. Paskians A. A. Žal- pis ir O. Balčiūnytė perstatė „Gamtą ir Vargdienį“.

Paskui buvo perstatymas „Lie- tuvos sodžiaus kaimynai“; Ona Balčiūnytė buvo kaiminka — ko- votoja prieš alkoholį, o A. A. Žai- pis — kaimynas, alkoholio mylė- tojas ir tamsus ukininkas, apšvie- tos priešas.

Linkėtina, kad ir tolesniai So. Omahos jaunimas netingėtų mu- sų publiką apdovanot panašiais vakareliais. Kipšas iš Pakapės.

SO. OMAHA, NEB.

(Iš laiško).

Labai baisias šimet velykas tu- rėjome So. Omahoje, Neb. 6-tą valandą vakare atlankė mus sve- čias „Tornado“, kuris sumaišė su žeme viską: triobas, medžius, te- legrafų stulpus ir vielas, gatve- karius, žmones, gyvulius... apte- mė baisiai, oras ištiko baisesnis: perkunija, žaibai, ledai su baisiau- sia audra, visa šviesa mieste už- geso, sudrebėjo visas miestas, o už kelių minučių iš visos šiauri- nės dalies liko tik šiupuliai: la- vonai, šimtai sužeistų, tukstan- čiai sugriūtų namų, milžiniški medžiai išrauti!.. Negalima ap- rašyti tos baisios regyklos. Dau- gelis namų nunešta 100 pėdų to- lumo su žmonėmis ir sudaužyta, neliko nė jokio rakando, nė dra- bužio, viskas — tai tik šiupulė- liai. Po kelių minučių, kada per- ėjo audra, pakilo mieste baisiau- sis trukšmas, spieigimas, rėkimas, verksmas. Griuvėsiiai dega, su- žeistieji griuvėsiuose šaukia pa- galbos! Pamišlykite, kokia ta naktis buvo sunki. Pagalbos nė- ra, šviesos nėra, pradėjo šalti.

Subėgo tukstančiai žmonių, su- nešė tukstančius liktarų ir pra-

dėjo kas kiek gali gelbėti sužeistuosius ir rinkti lavonus. Mės tą naktį negalėjom pributi į tą baisią regyklą, ba mums yra atokiai, o gatvėkarių negalima buvo gauti tą naktį, tai ant rytojaus pribuvau ant vietos. Iš griuvėsių prie mano akių išėmė jauną merginą, prispaustą pianu ir užmuštą: galvelė suplota. Paeinu toliau: vėl išima iš griuvėsių du juodparvius; kitą vietoj išima moterį su sulaužytom kojom, da oiskį gyvą; ašaros žmonėms biera, žiurint. Mieste buvo tuojaus didžiausi mitingai ir tuoj pradėjo plaukti aukos tukstančiai. Įtaisyta valgyklos, drabužius davė krautuvninkai, pastogė duota buvo didžiausioje miesto svetainėje. Miestas labai smarkiai rūpinasi apie nelaiminguosius ir namelius ketina atstatyti; dabar dirba kasdien šimtai žmonių ant griuvėsių; da šiandien išėmė vieną lavoną iš griuvėsių, tikimasi da ir daugiau rasti lavonų. Čia šalia mus kitas miestukas, guli griuvėsiuose, visiškai nušluota dirbtuvės ir namai. Omahoj tiltas ant upės sugriautas, ežės per jį geležinkelis visiškai nuneštas.

PATERSON, N. J.

Streikas šilkų darbininkų jau prasitęsė 8 savaites ir galo dar nesimato. Darbdaviai atsiklo tartis su unija I. W. W. ir unija pripažinti, nors kitas išlygas k. t. pakėlimą mokesties etc. sakosi sutikti priimti.

Darbininkai ir unijos I. W. W. vadovai tik nusijuokė iš tokių pasiūlymų, nesa darbininkai žino, kad, primdami tokį pasiūlymą, liks apgauti. Streikieriai laikosi tvirtai. Yra keletas „skebū“ atgabtų iš toliau; bet visgi didesnė pusė dirbtuvių stovi uždarytomis.

Lietuvių darbininkų streike dalyvauja apie 40. Paskutiniu laiku susiorganizavo streiko šelpimo komitetas, kurs renka čia ant vietos aukas ir atsišaukia per laikraščius, meldami pagalbos lietuviams streikieriams. Susirinkimus laiko kas serečos vakarą, kožną savaitę, 183 River Str.

Reikia pastebėti, kad vietinė SLA kuopa suvisu nieko neveikia savo labui, vos senieji nariai užsimoka mokeskis — tai ir viskas. Apie patį Susivienijimą, kuopos augimą, prirašinėjimą naujų narių, rengimą paskaitų, prakalbų — anė gu-gu. Patartina būtų veikti savo labui, nes kitas už jus ir dėl jus nevisada tegali veikti.

AISOPAS MUSŲ KALBOJE.
(Pranešimas).

Užbėgiau rinkti ir neužilgio atiduosiu į spaudą „Aisopo Pasakas“.

Pagal Jacobs'o ir V. S. Jones'o redakcijų surinkau 297 pasakas. Veikale tilpo arti 100 paveikslų iš Jacobs'o leidinio; paveikslus piešė Richard Heighway. Be pačių pasakų bus įžanga — „Apie Aisopo Pasakų istoriją“ ir komentarai: paaiškinimai, prie kurių tilps taipgi tuos mūsų kalbon jau pirma išverstos tik išsimėčiusios įvairiuose laikraščiuose ir knigose „Aisopo pasakos“.

Meldžiu ir kitų laikraščių tai pagarsinti. **Karolis Vairas.**

Uždrausti Amerikos laikraščiai. 40-me „Lietuvos Žinių“ numeryje skaitome šitokią žinią: „Rosijos cenzūros uždrausti ir Rosijon neleidžiami šie Amerikos Lietuvių laikraščiai: seniau jau už-

drausti: „Kova“, „Lietuva“, „Keleivis“; šiemet dar uždraudė „Laisvė“ ir „Kataliką“.

„Litwa“ nebeišeisianti. Ten pat (N41) skaitome, kad „Litwa“, sulenkėjusiems lietuviams skiriamas savaitinis laikraštis, p. M. Davainos-Silvestraičio redaguojamas, nebeisias. Jo vieton manoma leisti „Echa Litewskie“; susidariusi tam tikslui ir bendrovė, kurion inėjo daugiausia kunigų.

SLA. 242 KP. GARY, IND.

Susirinkime, laikytame 13 balandžio, 1913, svarstė 60-os kp. įnešimus, kad SLA. pirmininkas apsigyventu kartu, gaudamas pagal SLA. 239 kp., tam tikrą algą. 242 kp. atmata tą nors suprantą, kad taip būtų gerai jei SLA. įstengtų, kad visa Valdyba būtų drauge, prie Centro. Bet kada SLA. yra da silpnas, tai tik mės galėsime įvykinti tada, kada mės (ypatingai Valdybai reikia sukurti iš miego) padaugisime skaičių narių ant 100,000, juk lietuvių Amerikoje yra 500,000, tai ir turime iško auginti SLA., tik reikia dirbti. Butų labai meikalinga, kad SLA. turėtų Centralį Organizatorių, kuris kefiantu per Lietuvių apgyventus miestus ir kiekvienoj vietoj bent vieną kartą ant metų pasakytų prakalbas. Tuomi galėtų užsiimti ir SLA. Prezidentas, paskyrus jam tam tikrą algą.

Norint padaugint SLA. skaičių narių, reikia palengvinti sąlygas įstojantiems:

1. kad kiekvienas naujas narys, įapsiręs, gautų pašalpą ne vėliau kaip po 30 dienų nuo jo įstojimo į SLA.;
2. kad naujas narys mirtų išbuvęs 6 mėnesius, tai jis turi gauti pilną pomirtinę, bet jei būtų nebuvęs 6 mėnesius, bet būtų buvęs vieną mėnesį, tai toks turi gauti vieną šestąją dalį pomirtinės; kad būtų išbuvęs 3 mėn., turi gauti pusę pomirtinės, bet po 6 mėnesių turi gauti visą pomirtinę.

J. J. Žilinskas,
1448 Adams st., Gary Ind.

MILFORD, MASS.

Mūsų miestelyj iki šiol buvo ramu; tikėtasi, kad tas ramumas bus ilgam, bet kur tau: 1 d. balandžio išėjo į streiką 2200 darbininkų iš dirbtuvės priklausančios P. Draperiui, buv. Mass. valstijos gubernatoriui. Darbininkų reikalavimus kompanija atmata, bet darbininkai laikosi tvirtai. Didelias buriaris rengia demonstracijas, stato „pikėtus“, o ir kapitalistai iš savo pusės nesnaudžia: apstatė dirbtuves policija ir nori vartyti darbus su „skebais“. Streikieriai vis nenustoja vilties. Streiką veda I. W. W.

10 d. balandžio išėjo į streiką 150 molderių iš kitos dirbtuvės. Pagarsinta, kad jei nepasiduos ta viena dirbtuvė, tai išeis į streiką visos mūsų miestelio dirbtuvės.

Kas bus toliau — parodys ateitis. **J. A. S.**

CHICAGO, ILL.

Dramos ir Dainos Draugija „Birutė“, nedėlioje, balandžio 20 d., 1913 erdvioje Šv. Jurgio parap. svetainėje, t. v. „Bridžporte“ vaidino iš Lietuvos gyvenimo Dviejų Moterų parašytą (pagal

Onešienės „Niziny“) „Dumblynę“.

Šitas veikalas reikalauja nepaprastai gabių vaidintojų, idant, laike „pietų“ ir užkandžių, be pertaukos palaikyti žiuovų žingeidavimą. Viena ponia arti manęs sėdinti pastebėjo ir į mane tarė: „jie ištikrųjų valgo... etc.“

Išrodė, kad visi vaidintojai ne-reikalavo kugždėtojaus arba t. v. sufflerio.

Vaidinimas ėjo nuosekliai. Jeigu man bus leista kalbėti apie vaidintojų talentus, tai šiame pastatyme jie apsiėiskė p. R. Dowiat ir mergelės J. S. Micevičiūtės jausmų išsiskimuose ir judėjimuose. Ponas Dowiat labai nuosekliai nudavė „ir vėtytą ir mėtytą“ ištvarkė, šunadvokačio vietoje. Jisai nudavė gusiais labai mangus, bet užakių šlykštus veidmainys, arba vėl meilingas vilokas ir tuč beširdis žvėris, viendienis, palaidunas. Sitokiose upo ir budo atmainose p. Dowiat rodos, „jautėsi kaip namie“.

Mergelė J. S. Micevičiūtė nudavė turinti vienokį bet labai gilų motiniškos meilės jausmą. Visas josios pasielgimas rodosi liudijoj, kad jiji valdėsi vienais motinos meilės jausmais, o žodžiai ir judėjimai lyg antrankiai tų jausmų padėjėjai — pritarėjai. Daug žiuovų moterų taip atjautė Micevičiūtės verksmą, kad drauge su ja verkė. Be abejonės mergelė Micevičiūtė, dvaro darbininkės Onos vietoje, užsielnė būti vadinama šito lošimo žvaigždė.

Už viską geriausiai žiurovams patiko „Birutės“ choro dainos: Č. Sasnausko — „Lekk, Sakalėli“; M. Petrausko „Oi motule“; Č. Sasnausko — „Siuntė mane motinėle“ ir galiausiai M. Petrausko — „Ant kalno karklai siubavo“.

Ponas A. Pocius, nors tikslai laikinis „Birutės“ choro vedėjas, bet jojo intekmė yra pažymėtina: rodosi visame „Birutės“ chore vienybė ir meilė žydėte žydi.

Klaustytojai taip labai geidė girdėti Chora dainuojant, kad net du kartu triukšmingu ir ne-atleisitu delnų plojimu išsukė chorą atkartiti jau visam programui pasibaigus.

Širdingai velytina jaunikaiciams ir mergelėms prigulėti „Birutę“ ir auklėti savyje ir kituose Tyrąj Lietuvos Dvasia.

Tikrai buvo kuo gėrėtis. **Antanas Kazis Rutkauskas.**

BRIDGEVILLE, PA.

Mus 90 kuopa dar nesena i susitvėrė iš 17 narių, tai randas ir darbščių vyrų, kurie darbuojas kaip kas gali, kas naujų narių prikalbėt, o šie draugai, — pirm. Ant. Garša, fin. raštin. J. Norvillas, A. Simkus ir V. Sandargas tai ant gegužio mėn rengia balių be svaigalų savo lėšomis dėl kuopos labo. Pageidaujama, kad mus draugai atkreiptų atidžią, kad mes galėtumėm kningynėlį su-tverti. But naudinga ir pagirti-na, o juk nebut nē sunku tai padaryti, nes yra draugu, kurie aukatų gerų kningų ir laikraščių, tik reik mums visiems prisidėti; įvyks naudingas užmanymas ir visi turėsime didelę naudą

Naujininkas.

GYVULIAI IR ŽMONĖS.

Pereitais metais Vokietijoje užmuša maistui 8000 šunų ir 180,000 arklių. Žinoma, kad tų gyvulių mėšas valgo ne kaizeris su sarap. svetainėje, t. v. „Bridžporte“ vaidino iš Lietuvos gyvenimo Dviejų Moterų parašytą (pagal

pajėgų stengiasi kuodaugiau sia imti piningų kariuomenei. Per-nai kareivių skaitlius padauginta nuo 630,000 iki 725,000, o dabar ketinama davartyti iki 865,000! Žinovai sako, kad Vokietija karo metu gali pastatyti po ginklu 9,800,000, iš kurių 4,600,000 būtų gerai išlavinti kareiviai, tarnavę kariuomenėje. Iš to matyti, jog Vokietijos ateities idealas yra ne gerbti žmonių gyvastį, bet naikinti. O teisybė pasakius, iš to atžvilgio anie užmušti maistui gyvuliai bus išmintingesni už žmo-nes.

IŠ RYMO HISTORIJOS.

Dabartiniam krikščionybės svarbiausiajam miestui Rymui sukako 2,663 metai. Šį miestą įsteigė anot padavimo, Romulus ir Remus, dvynukai, kuriuos išauklėjo Vilkė.

Vieną sykį savo historijoje Rymas turėjo arti 6 milijonų gyventojų, o kitą — nieko neliko.

Viduriniuose Amžiuose. Laukta barbarų užpuolimų. Pranešta apie tai visiems gyventojams ir, kadangi nebuvo galima tinkamai suorganizuoti apsigynimui, įsąkyta visoms moterims, vaikams ir vyrams bėgti iš miesto paupiu, viršum. Nė gyvos dvasios neliko mieste nei jo apeliokėse per 24 metus su viršum.

Viešpataujant Augustui, Ryme gyveno arti 6 milijonai žmonių. Viduriniuose Amžiuose tas milžiniškas skaitlius nupuolė iki 13 tukstančių. Paskui gyventojų skaitlius laipsniškai kilo ir dabar Ryme priruojojama 540 tukstančių gyventojų.

ŠIS BEI TAS.

Didžiausie pasaulyje vargonai.

Nauji, su elektros pagalba, vargonai yra įrengti šv. Mikolo bažnyčioje, Hamburgė. Tai didžiausie visame pasaulyje vargonai. Jie turi 12,173 dudas, išviso 163 balsus didžiausiam registre ir 125 balsus pagalbinuose registruose, turi penkias raktų eiles, kiekvienoje po 61 raktą ir 31 pedala kojoms minti. Augščio tie vargonai turi 57 pėdas; didžiausiu dudu yra 37 pėdų augščio, o mažiausiu — 1 pėdos. Tų vargonų pastatymui dirbta per tris metus.

Kiek žemė suvartoja šilumos. Vienas keturkampas žemės jardas kasdiena per šešias valandas (arbelnai imant) gauna saulės šilumos tiek, kiek išduotų vienas ir aštuonios dešimtos dalis tono anglių, jei anglis paverstų į šilumą. Taip aprokavo tulas italas chemikas. Pagal tą aprokavimą viena keturkampė mylė per dieną su-naudoja šilumos, kuri yra lygi 2,600 tonų anglių.

Labiausia išplatinta kninga.

Labiausia išplatinta kninga — šventraštis, arba Biblija. Biblijos praplatinimui daugiausia pasidarbavo tam tikros draugijos, ypatingai „British and Foreign Bible Society“ ir „American Bible Society“.

Minėtosios draugijos nuo 1820 iki 1896 metų išleido į žmones 566 milijonus, 647 tukstančius ir 8 Biblijos egzempliorius. Per tą laiką viena tik draugija „British and Foreign Bible Society“ išleido 165 milijonus, 57 tukstančius ir 185 egzempliorius. Vienais tik 1895 metais ta draugija turėjo iplaukimų \$1,166,815, o išleidimų — \$1,074,850, taigi gryno pelno iš Biblijos pasidarė \$91,965.

Šventraštis yra išverstas į 242 kalbas. Net id tokiose kalbose, kurios keliolika metų tam atgal neturėjo dar rašomųjų ženklų, dabar jau yra išleisti šventarsčiai. Tarp tokių tautų besidarbuoja misijonieriai, pirm versiant jų kalbon Bibliją, sutveria, taip sakant, rašybą, o paskui išverčia Bibliją.

Biblijai leisti ir platinti draugijos pradėjo organizuoties perein-tu šimtmečio pradžioje; ypatingai tarp 1810 ir 1820 metų. Prirokuojama 70 svarbesniųjų draugijų; tulos jų turi ir savo skaitlingus skyrius, arba pagalbinės draugijas. Taip „The British and Foreign Bible Society“ 1890 metuose turėjo 3,279 pagalbinių skyrių; „American Bible Society“ turėjo 2,034. Išviso įvairių biblijinių draugijų (tame skaitliuje įvairus ginėtųjų dviejų didžiausiųjų draugijų pagalbiniai skyriai) pasaulyj priskaitoma arti 10,000.

ŠIS—TAS IŠ SMULKMENŲ

§. — Viena varna sunaikina per metus 700,000 kenksmingų augmenimis vabalų.

§. — Aprokuojama, kad visame pasaulyje gyvena 1,500,000-000 žmonių.

§. — Arabas išgeria devynes ar dešimtį puodelių kavos per dieną.

§. — Šparagai (Asparagus) — tai seniausias, kiek žinoma, augmuo, vartojamas maistui.

§. — Persai turi atskirus vardus kiekvienai mėnesio dienai vadinti.

§. — Beveik pusė viso plieno, pagaminamo pasaulyje, sunaudojama geležinkeliams.

§. — Septyniolika mylių per valandą — tai greičiausia pasaulyje elevatorio (keliamosios mašinos) greitumas.

§. — Didžiausie pasaulyje miestai Londonas per metus laiko suvartoja 9 milijonus tonų anglių, o vienas tonas turi 2 tukstančių svarų.

§. — Japonijos moterų rubų fasonas nesimainė per 2,500 metų, o Europos ir Amerikos moterų rubų fasonai turi bent 2,500 atmainų!

§. — Didelius Afrikos plotus valdo tulos Europos viešpatystės. Francija valdo 3,805,000 keturkampių mylių, Anglija — 2,714,000 ket. mylių.

§. — Tybeto gyventojai, sveikindamiesi, iškelia rankas augštyr ir iškiša liežuvius. Tantis Macion, gyvenanti Naujojoje Zelandijoje turi dailesnį sveikinimos būdą: trina nosi į nosi.

§. — Brangus lotas. New Yorke, 334 Broadway, sklypelis žemės 5 pedų pločio, priklausaus New York Midget Real Estate, apkaunuota į \$100,000!

SMULKMENOS IŠ MOTERŲ GYVENIMO.

§. — New Yorke neužilgo bus įrengta elektriskų omnibusų linija ir konduktoriams bus merginos.

§. — Suvienytų Valstijų darba-vietėse dirba apie 800 tukstančių moterų.

§. — Ponia James Lees Laidlaw prirodo, kad kas metai apie 50 tukstančių merginų patenka į „baltųjų vergių“ eiles.

§. — Suvienytose Valstijose yra suviršum 100 moterų-policjančių.

§. — Indianos valstijos legislatura paskyrė \$25,000 pagerinimui kiauilių veislės ir atnėdė reikalavimą fiktai \$5,000 geresniai ku-

dikių priežiurai.

§. — Oklahomos valstijos žemdirbystės departamentas ištyrė, kad merginos yra daug geresniais fermeriais, negu vaikinai.

§. — Young Women Christian Association (jaunų moterų krikščionių draugija) įsteigė savo skyrių Chinijoje ir dabar siunčia ten to skyriaus sekretorę, Miss Fannie Ward, kuriai skiria \$1,100 metinės algos.

JUOKELIAI.

Nelaimingasis.

— Už ką gi tu sėdėjai kalėjime, brolaul?
— Ar aš žinau?! Mat, toks jau čia prakeiktas surėdymas. Sėdėjau ramiai, niekam kelio neužstojau, į akis nelindau, pats sau piningėlius dirbau... iš to tik ir gyvenau...

Pas akių daktarą.

Daktaras: — Gulėk ramiai, už poros sevalčių įdėsimė tau stiklinę akį, ir taip pritaikysimė, kad ir pažinti bus sunku!
Ligonis: — Pons daktare, susimildamas, pajieskok akiai tokio drutesnio materijolo, negu stiklas... Juk jei man Piteris išmuštė tikrąją akį, tai ką jau besakytį apie stiklinę? Tuoj sutruškinsi..

Teisme.

Teisėjas į liudininką: — Tai tamsta tvirtini, kad jiedu gyveno, kaip vyras su pačia?
Liudininkas: — O, ne, pons teisėjau, daug geriau!

Teisme.

Teisėjas: — Koks yra skirtumas tarp lietuviškų žodžių „ukėsas“ ir „pilietis“?
Ne-kaltininkas: — „Ukėsas“ — tai šios šalies gyventojas, valdąs ukę, nelyginant „farmerholder“ arba „freeholder“, o „pilietis“ — tai angliškai „citizen“.

Lietuvių supratimas apie priešus.

1. — Jei ką pasakai prieš socialistą — tai esi socializmo priešas.
2. — Jei ką pasakai prieš tautietį — tai esi tautos priešas, o kartais ir išgama.
3. — Jei prasižiosi prieš kuningą, — tai esi religijos priešas.
4. — Jei pasakysi, kad bučiuoti bobinčiuje kabantį ir visokių lupų bučiuojamą kryžių yra nehygieniška ir priešreligiška (juk tai stambeldystė) — tai busi niekam netikęs žmogus supratime tokių etetų, kaip „Šimelių Kruokų“ ir panašių literatiškų bjaurybių autoriai!

Laikė pastarosios turkų karės su Balkanų pusiasalio valstybėmis pažymėta sekąs dviejų moterų heroizmas. Panelė Alt, šveicarietė, ir ponia Schneider, vengrė, pasiėmė su savim visus savo sutauptus piningus ir atkeliovo į karės laukus tarnauti mirštautiems ir sužeistiems kareiviams, neskiriant nerligijos nei tautos. Toks pasišventimas tarnauti žmonijai yra didis prakilnumo pavyzdys.

Pasekime šitą pavyzdį ir partarnaukime nors mūsų tautos žmonėms: atlikkime prakilnius labdarinius darbus, daugindami Susivienijimo sąnarių skaitliū! Tai lengva mums daryti, šimtą sykų lengviau, negu anoms prakilnioms moterims.

11 Jonas Satkus	"	"	28	"	150	"	75 Los Angeles, Colo.	"	19	55	"	"	230 Pranas Narvydas	"	"	29	"	150	352 Julė Veraniūtė	"	"	20	"	150
12 Ona Satkienė	"	"	25	"	150	"	121 Mot. M. Alenskas	"	"	"	"	"	240 And. Lapinskas	"	"	24	"	150	353 Mat. Grimaila	"	"	20	"	150
13 Ant. Dovidaitis	"	"	27	"	150	"	77 Rockford, Ill.	"	"	"	"	"	241 Pijūšas Viharas	"	"	20	"	150	354 Jonas Petkevičius	"	"	20	"	150
14 Simas Miščiūskas	"	"	31	"	150	"	122 Motiejus Miklas	Vas.	16	35	"	600	230 Wanamie, Pa.	"	"	29	"	150	355 Ant. Vadvilavičius	"	"	20	"	150
15 Stasys Zemantauskas	"	"	39	"	150	"	123 Juozas Laurinaitis	"	16	43	"	300	242 Kazys Franka	"	"	29	"	150	356 Mat. Savulis	"	"	20	"	150
16 Ant. Riveris	"	"	36	"	150	"	124 Juozas Ulinskas	"	16	27	"	150	239 Syracuse, N. Y.	"	"	29	"	150	357 Jonas Janušaitis	"	"	24	"	150
17 Juozas Laukaitis	"	"	27	"	150	"	125 Jurgis Milaris	"	35	"	300	243 Juozas Ribokas	Sau.	5	33	"	1000	358 Antanas Skirka	"	"	24	"	150	
18 Jonas Gudaitis	"	"	26	"	150	"	126 Ant. Paniūška	"	25	"	600	244 Vladas Guzevičius	"	5	37	"	1000	359 Ant. Mazuronis	"	"	22	"	150	
19 Juozas Platukis	"	"	28	"	150	"	127 Kazys Miklas	"	31	"	150	245 Juozas Vaičiulis	"	23	"	150	360 Vladas Anceravičius	"	"	25	"	150		
20 Dom. Petrutis	"	"	27	"	150	"	128 Juozas Svedas	"	31	"	600	246 Stasys Vaičiulis	"	21	"	300	361 Jonas Stenionis	"	"	20	"	150		
21 Simas Gustas	"	"	31	"	150	"	129 Motiejus Grigas	"	29	"	300	247 Jonas Anuškevičius	"	23	"	150	362 Jurgis Klimas	Vas.	9	25	"	150		
22 Petras Gudziškauskas	"	"	24	"	150	"	78 Tallors Springs, Ill.	"	"	"	"	248 Ambr. Gudevičius	"	28	"	150	363 Mart. Valinčius	"	"	22	"	150		
23 Juozas Čepulis	"	"	39	"	150	"	130 Juozas Rupšis	Sau.	12	27	"	150	249 Jonas Tautkus	"	32	"	150	35 kp. Wilkes Barre, Pa.	"	"	"	"	"	
24 Feliksas Lietkauskas	"	"	30	"	150	"	131 Jonas Zilinskas	"	29	"	150	250 St. Tareila	"	25	33	"	150	364 Vincas Zizas	Kovo	9	19	"	600	
25 Rožė Lietkauskienė	"	"	26	"	150	"	132 Pr. Rekešius	"	29	"	150	251 Ad. Matusievičia	"	43	"	150	365 Jos. Zigmantas, M. D.	"	"	23	"	150		
26 Jonas Kumeta	"	"	28	"	150	"	133 Petras Pačėsa	"	35	"	150	252 Vladas Dauška	"	51	"	150	36 kp. Chicago, Ill.	"	"	"	"	"		
27 Agota Kumetienė	"	"	25	"	150	"	80 Priceburg, Pa.	"	"	"	"	253 Jokubas Mendelis	"	41	"	150	366 Petras Babelis	Sau.	2	28	"	150		
28 Martinas Juočis	"	"	29	"	150	"	134 Vin. Gražėnė	Sau.	2	37	"	150	254 And. Vanagas	"	36	"	150	367 Jurgis Palaith	Kovo	9	32	"	1000	
29 Petras Vitkus	"	"	28	"	150	"	82 Pana, Ill.	"	"	"	"	255 Kazys Siedlickas	"	36	"	150	368 Jokubas Briedis	"	"	33	"	1000		
30 Petras Juočis	"	"	30	"	150	"	135 Mat. Pranckevičius	Vas.	3	25	"	300	256 Petras Butkus	"	34	"	150	369 Jonas A. Petrošius	"	"	30	"	600	
31 Jurgis Kulvinskas	"	"	27	"	150	"	136 Vin. Sakevičius	"	28	"	300	257 Jonas Andreliunas	"	28	"	150	370 Kazys Bartninkas	Kovo	9	26	"	600		
1 kp. Edwardsville, Pa.	"	"	"	"	"	"	137 Motiejus Skirka	"	32	"	150	242 Gary, Ind.	"	"	"	"	150	371 Kazys Bartkus	Vas.	9	24	"	600	
32 Juozas Arminas	Sau.	5	28	"	300	"	138 Vin. Petraitis	Sau.	6	23	"	150	244 Cheltenham, Pa.	"	"	"	150	372 Kleofas Jurgelionis	"	"	27	"	1000	
33 Jūzė Arminienė	"	"	21	"	300	"	139 Ona Burauskienė	"	25	"	150	258 Ant. Milkintas	Vas.	9	23	"	150	40 kp. Pittsburgh, Pa.	"	"	"	"	"	
5 kp. Plymouth, Pa.	"	"	"	"	"	"	140 Jonas Kuras	"	27	"	600	244 Cheltenham, Pa.	"	"	"	150	373 Stef. Rafanavičiūtė	"	"	16	27	"	150	
34 Ona Kunigoniene	"	"	6	21	"	300	91 Harrison, N. J.	"	"	"	"	259 Ant Urbas	Sau.	12	25	"	150	374 Bronė Savickiūtė	"	"	20	"	150	
35 Kazys Juravičius	"	"	30	"	300	"	141 Tadas Kaskiaučius	Sau	2	22	"	150	260 Juozas Akinskas	"	28	"	150	375 Teklė Bikinaitė	Kovo	16	20	"	150	
36 Juozas Kėrys	"	"	23	"	150	"	142 Pranas Veibra	"	23	"	150	151 Chicago, Ill.	"	"	"	"	150	41 kp. Lawrence, Mass.	"	"	"	"	"	
37 Ant. Šeškevičius	"	"	28	"	150	"	98 Milford, Mass.	"	"	"	"	261 Dom. Galminas	"	10	27	"	150	376 Vincas Jurgaitis	"	"	2	24	"	300
38 Juozas Bagdonas	"	"	26	"	150	"	143 Kazys Pocevičius	Vas.	16	42	"	150	Pavienis	"	"	"	"	377 Kazys Vindelskis	"	"	16	23	"	150
39 Vladas Pecukevičius	"	"	34	"	150	"	144 Juozas Gruzinskas	"	25	"	150	262 Pr. Gudžiškauskas	"	17	38	"	150	64 kp. Baltimore, Md.	"	"	"	"	"	
6 kp. Plymouth, Pa.	"	"	12	39	"	600	145 Jurgis Kazlauskas	"	27	"	150	263 Julius Klapatkauskas	"	27	29	"	150	378 Ant. Pueta	"	"	42	"	150	
40 Simas Petkevičius	"	"	34	"	600	"	146 Kazys Juknevičius	"	23	"	150	64 Plymouth, Pa.	"	"	"	"	150	69 kp. Rochester, N. Y.	"	"	16	25	"	150
41 Marė Petkevičienė	"	"	34	"	600	"	147 Pranas Matas	"	23	"	150	264 Ona Rimavičienė	Vas.	23	19	"	150	379 Stasys Klimaitis	"	"	16	25	"	150
7 kp. Pittston, Pa.	"	"	"	"	"	"	148 Kazys Drulia	"	20	"	150	265 Vytaut. Jencevičius	Sau.	26	18	"	150	380 Apolion. Vilibasienė	"	"	24	"	150	
42 Agota Giarvienė	"	"	23	"	150	"	149 Stasys Kasėta	Vas.	16	39	"	150	12 Nanticoke, Pa.	"	"	"	"	70 kp. Cliff Side, N. J.	"	"	"	"	"	
43 Ant. Stolynas	"	"	29	"	600	"	150 Jurgis Gilius	"	34	"	150	266 Tam Zadzeika	Vas.	3	19	"	150	381 Pranas Gričius	Vas.	24	19	"	300	
44 Marė Stolygienė	"	"	26	"	300	"	151 Juozas Alekna	"	28	"	150	267 Vin. Tamulynas	"	9	33	"	150	382 Andrius Pileckis	"	"	30	"	300	
45 Kazys Pupalaigis	"	"	12	27	"	300	103 Johnston City, Ill.	"	"	"	"	268 Jonas Kasiuba	"	29	29	"	150	383 Julius Adomaitis	"	"	23	"	150	
46 Vin. Baldauskas	"	"	21	"	600	"	152 Jurgis Ramanauskas	"	2	40	"	150	64 Baltimore, Md.	"	"	"	"	74 kp. Chicago, Ill.	"	"	"	"	"	
47 Juozas Levickas	"	"	27	"	300	"	153 Marcellė Valaitienė	"	28	"	150	269 Marė Gvazdinskiūtė	Vas.	19	26	"	150	384 Boleslovas Petrusis	Kovo	2	30	"	300	
48 Kazys Olskis	"	"	32	"	600	"	154 Ant. Virvičius	"	22	"	150	270 Stasys Čelyška	"	16	39	"	300	385 Antanas Lapinskas	"	"	23	"	309	
49 Martinas Sinkus	"	"	19	"	600	"	155 Antanina Augaitienė	"	28	"	150	271 Kazys Valatka	"	29	"	150	75 kp. Los Angeles, Cal.	"	"	"	"	"		
50 Stasys Baldauskas	"	"	27	"	300	"	156 Aug. Damlis	"	36	"	150	167 Joliet, Ill.	"	"	"	"	150	386 Antanas Vaitkus	"	"	16	39	"	150
51 Mikas Riečutauskas	"	"	36	"	600	"	90 kp. Bridgeville, Pa.	"	"	"	"	272 Feliksas Bartkevičius	Sau.	26	39	"	600	82 kp. Pana, Ill.	"	"	"	"	"	
10 kp. Philadelphia, Pa.	"	"	"	"	"	"	157 Jonas Galminas	"	26	30	"	300	273 Jonas Mockevičius	"	"	"	150	387 Kazys Butkauskas	"	"	18	27	"	300
52 Ant. Rukkas	"	"	8	26	"	150	158 Tam. Gelūnas	"	24	"	150	274 Jonas Plaikis	"	29	29	"	300	388 Juozas Matulaitis	Kovo	18	31	"	300	
11kp. Waterbury, Conn.	"	"	"	"	"	"	159 Ant. Garšva	"	23	"	300	275 Step. Butkus	"	"	"	150	389 Adomas Laukaitis	"	"	31	"	600		
53 Ant. Bakaitis	"	"	5	28	"	150	160 Juozas Norvilas	"	23	"	300	276 Jonas Jankauskas	"	"	"	150	390 Nik. Zareckas	"	"	3	34	"	150	
54 Ant. Čepulis	"	"	22	"	150	"	161 Stasys Bakanas	"	23	"	1000	277 Kazys Levickas	"	"	"	150	391 Marė Zareckienė	"	"	33	"	150		
55 Jonas Remeničius	"	"	38	"	150	"	162 Vin. Sandargas	"	21	"	150	96 Adamson, Okla.	"	"	"	"	150	392 Petras Avilė	"	"	30	"	150	
12 kp. Nanticoke, Pa.	"	"	"	"	"	"	163 Ant. Bakanas	"	39	"	150	278 Juozas Mureika	Kovo	6	23	"	150	87 kp. S. Omaha, Neb.	"	"	"	"	"	
56 Juozas Asadauskas	"	"	4	24	"	150	164 Kazys Zataveckas	"	38	"	300	279 Ignas Gvazdauskas	"	"	"	150	393 Stasys Vernis	Vas.	9	24	"	300		
57 Vincas Radzevičius	"	"	26	"	150	"	165 Jonas Labanaukas	"	38	"	150	280 Marė Mureikienė	"	"	"	150	96 kp. Adamson, Okla.	"	"	"	"	"		
13 kp. Minersville, Pa.	"	"	"	"	"	"	166 Vin. Sabaliauskas	"	34	"	300	281 Vincas Krapavičius	"	"	"	150	394 Marė Barcevičienė	Kovo	11	38	"	1000		
58 Konst. Jorkūnis	"	"	19	28	"	150	167 Jurgis Naujalis	"	28	"	300	282 Kazys Puidokas	"	"	"	300	395 Simas Kalasinskis	"	"	29	"	1000		
14 kp. Cleveland, Ohio.	"	"	"	"	"	"	168 Ant. Masaitis	"	23	"	150	283 Ant. Vailionis	"	"	"	150	104 kp. Lincoln, N. H.	"	"	"	"	"		
59 Stasys Stankevičius	"	"	12	32	"	150	169 Vladas Slavickas	"	20	"	300	284 Juozas Zemaitis	"	"	"	150	396 Pranas Mikėnas	"	"	21	22	"	600	
60 Ant. Proškevičius	"	"	22	"	150	"	170 Leonas Pačeveckis	"	23	"	150	285 Juozas Banaitis	"	"	"	300	397 Jonas Velicka	"	"	23	"	600		
16 kp. Dorrisville, Ill.	"	"	"	"	"	"	171 Ant. Simkus	"	22	"	150	286 Antanas Žemaitis	"	"	"	600	398 Antanas Kniupštis	"	"	18	"	600		
61 Kazys Krasnauskas	Vas.	26	33	"	300	"	172 Konstantas Pecionis	"	30	"	300	287 Petras Barzdaitis	"	"	"	150	399 Pranas Masait							

I-jo ligoj pašalpos skyrių naujų narių įstojo	370
Senų narių	53
I-mo Bertainio 1913 m.	
1 Vaikų Skyriaus įstojo 1 kp. Edwardsville, Pa.	423
1 Julė Gibavičiūtė Vas. 24 13 "	100 "
2 Liudvikas Stockus Sau. 19 8 "	50 "
3 Kazys Abromavičius Vas. 25 7 "	50 "
4 Antanas Incas Kovo 20 3 "	25 "
5 Vincas Incas " " 10 "	100 "
6 Gedemin. Rumbavičius Sau. 17 2 "	25 "
7 Petras Alekna " " 12 7 "	50 "
8 Ona Alekniūtė " " 6 "	50 "
Vaikų Skyriaus įstojo.	
I-jo laipsnio	2 ant sumos 50
II-ro laipsnio	4 ant sumos 200
III-čio laipsnio	2 ant sumos 200
I-mo Bertainio 1913 m.	
	8 \$ 450.00
A. B. Strimaitis	
S. L. A. Sekretorius.	

- Atskaita SLA. mirusių narių, kurių posmertinė išmokėta Sausio, Vasario ir Kovo mėn. 1913 m.**
- Vincas Vosylius, 38 m. amžiaus, Susivienijiman įstojo 4 rugpjūčio 1910 m., mirė 17 gruodžio 1912 m., New Philadelphia, Pa., Cardiac Dropsy; posmertinė 150 išmokėta jo moterei M. Vosylienei.
 - Pelicionas Mačis, 50 m. amžiaus, 3 kp. narys, Susivienijiman įstojo 29 balandžio 1910 m., mirė 22 gruodžio 1912 m., Elizabeth, N. J., Silpnumu širdies; posmertinė 150 dol. išmokėta jo moterei O. Mačienei.
 - Ona Siganavičienė, 34 m. amžiaus, 69 kp. narė, Susivienijiman įstojo 16 sausio 1909 m., mirė 18 sausio 1913 m., Rochester, N. Y., silpnumu širdies; posmertinė 150 dol. išmokėta jos vyrui J. Siganavičiui.
 - Elzbieta Margelienė, 40 m. amžiaus, 19 kp. narė, Susivienijiman įstojo 26 d. sausio 1910 m., mirė 1 d. sausio 1913 m., Toluca, Ill., nuo šuvio iš šautuvo; posmertinė 150 dol. išmokėta jos vyrui V. Margeliui.
 - Juozas Lazdauskas, 42 m. amžiaus, Susivienijiman įstojo 4 d. sausio 1903 m., mirė 1 d. sausio 1913 m., Westville, Ill., nuo užnuodijimo plaučių; posmertinė 150 dol. išmokėta jo moterei M. Lazdauskienei.
 - Juozas Kaulinas, 27 m. amžiaus, 85 kp. narys, Susivienijiman įstojo 31 d. spalio 1906 m., mirė 24 spalio 1912 m., Edwardsville, Pa., nuo sužeidimo kasyklose; posmertinė 150 dol. išmokėta jo tėviui J. Kauliui.
 - Kazys Mažeika, 44 m. amžiaus, 23 kp. narys, Susivienijiman įstojo 29 balandžio 1905 m., mirė 15 d. sausio 1913 m., Shenandoah, Pa., nuo uždegimo plaučių; posmertinė 150 dol. išmokėta jo moterei M. Mažeikienei.
 - O. Zalneraienė, 50 m. amžiaus, 10 kp. narė, Susivienijiman įstojo 29 d. liepos 1904 m., mirė 15 vasario 1913 m., Philadelphia, Pa.; posmertinė 150 dol. išmokėta jos vyrui V. Zalneraičiui.
 - Juozas Alyta, 42 m. amžiaus, 74 kp. narys, Susivienijiman įstojo 28 d. liepos 1910 m., mirė 8 d. vasario 1913 m., Chicago, Ill., Acute Gastritis; posmertinė 150 dol. išmokėta jo moterei O. Alytionei.
 - Kazys Česonis, 48 m. amžiaus, 1 kp. narys, Susivienijiman įstojo 27 d. liepos 1903 m., mirė 3 d. vasario 1913 m., Edwardsville, Pa., Pneumonia; posmertinė 150 dol. išmokėta jo sūnui M. Česoniui.
 - Juozas Babulevičius, 45 m. amžiaus, 34 kp. narys, Susivienijiman įstojo 14 rugp. 1902 m., mirė 5 vasario 1908 m., New Britain, Conn., uždegimo plaučių; posmertinė 150 dol. išmokėta jo vaikams — J. J. Babulevičiams.
 - Stasys Arlauskas, 57 m. amžiaus, 7 kp. narys, Susivienijiman įstojo 14 d. balandžio 1902 m., mirė 6 d. kovo 1913 m., Pittston, Pa., nuo apopleksijos; posmertinė 150 dol. išmokėta jo moterei K. Arlauskienei.

NAUJI DEŠIMTININKAI.

Prie ilgojo pereitų metų draugų Dešimtininkų skaitliaus jau ir šiais metais prisidėjo keletas. Taip V. Šalaševiče, iš 84 kp. Farmington, Ill., prirašė prie SLA. 31 sąnari; A. B. Strimaitis, iš 126 kp. New York, N. Y. — 23 sąnarių; M. Navickas, iš 62 kp. Lorain, Ohio, — 15 sąnarių; F. G. Kupstas, iš 12 kp., Nanticoke, Pa., — 13 sąnarių; P. Pačesa, iš 78 kp., Tailor Springs, Ill., — 11 sąnarių.

P—ui V. Šalaševičei tiktai 19 truksta prie Penkiadešimčio. Tikimės, kad jis laike antrojo šių metų bertainio liks bene pirmuoju Susivienijimo Penkiadešimčiai! Linkime, linkime.

Kiti SLA. kuopų organizatoriai šitaip atsižymėjo:

8 narius prirašė p. J. Žemantauskas iš 11 kp. Waterbury, Conn.;

po 7 narius prirašė: p. A. Lesniauskas, 38 kp., Brooklyn, N. Y.; p. K. Jurgeliunas, 43 kp., So. Boston, Mass.

po 6 narius prirašė: p. D. Lėkavičė, 157 kp., Youngston, Ohio; p. J. Skinderis, 121 kp., Clinton, Ind.; p. M. J. Alekna, 98 kp., Milford, Mass.; p. A. M. Makauskas, 2 kp., Forest City, Pa.; p. P. Lazauskas, 64 kp., Baltimore, Md.;

5 narius prirašė p. J. Radavičius, 60 kp., Grand Rapids, Mich.;

po 5 narius prirašė: p. M. Padolskis, 35 kp., Wilkes Barre, Pa. ir p. J. Grabauskas, 26 kp., Millinocket, Me.

Pastaba: Čia parokuota tiktai tie nauji nariai kurie likos priimti laike I-ojo bertainio šių metų. Priimtus po 1-ai dienai balandžio parokuo sime prie II-ojo bertainio atskaitos.

JAU KRIZĮ PERGYVENOME.

Kuomet gyvenimas sekasi, tai ir prietelių nestokuoja. Tai paprasčiausias apsirėikimas netik pavienių ypatų gyvenime, bet ir didelių organizacijų, tik skirtumas gal yra tame, kad organizacijų geromis pasekmėmis džiaugiasi ne pavienė ypata, bet visos organizacijos nariai. Apart narių džiaugiasi ir tie, kurie prijaucia organizacijai ir tik tulų aplinkybių yra sulaukyti nuo prisidėjimo prie jos, bet laukia progos, kad kuogreičiausiai tapus jos nariais.

Kuomet SLA. bepartvyška, pažangi lietuvių tautoje organizacija, tai jai yra gana plati dirva lietuvių tarpe. Tatai ir nedyvai, kad joje susispičia didžiausi dalis inteligentijos, dirbančios atgaivinimui savo brolių lietuvių, supažindinimui jų su šio pasaulio progresu, aprupinimui jų dabartiniame laike ligoj ir susėlpinimui jų šeimynų, nelaimėi ištikus, šelpimui našlių ir našlaičių, rašinėjimui naudingų strapsnelių, pamokinančių darbininkus, kaip geriausiai galima savo laiką apversti sau ant naudos, rašinėjimui ir išleidimui brošūrėlių apie sveikatą, ir daug kitų naudingų musų žmones pamokinių. Tatai geromis organizacijos pasekmėmis džiaugiasi didžiausia lietuvių spēka. Ir kurgi nesidžiaugti, kuomet musų darbas jau yra matomas ir neužilgo išduos tokius vaisius, kokių mes jau senai trokštame.

Kiek tai energijos ir skatiko išaikvota, kiek gerų norų kruvon sunešta, pakol sutverta ši organizacija, kol atrasta bepartvyškumo keliai. Juk net ketvirta šimtmečio dalis pralinko, iki prieita prie perversmės vidurinėje tvarkoje. Tas pervertimas antro lapo iššaukė stiprius pasipriešinimus, pagimdžiusius organizacijoje tikrą krizį. Tuli musų prieteliai pradėjo aimanuoti, sakydami, jog visos eilės metų trisus nueis su keturiais vėjais, o tuli net stoji į karštą kovą neva „už skriaudžiamų žmonių tiesas“. Bet šios pastarosios rūšies prieteliai buvo mažuma; didesnė dalis svyruojančių prietelių nors neprisidėjo su aktyvišku darbu laike krizio, tai bent pasiliko organizacijos nariais, o šiandien džiaugiasi kartu su visais, kad nedavė švėps apvilti, dabar mato, kad krizį jau pergyvenome.

Praeitųjų metų pastarasis bertainis musų organizaciją pastatė ant lygsvarumo. O šių metų prietelis bertainis kalba apie gerą ateitį: sąnarių skaitlius paugėjo keturiais šimtais, o įzdas — trimis tukstančiais dolarių su viršum! Musų aimanavusių prietelių akis sužibėjo iš džiaugsmo. Priešingųjų prietelių nuomonės persikeitė; dauguma jų sugrįžo prie savo numylėtos organizacijos, energiskai darbuojasi, kaip ir pirma, jos labai. Tie-gi, kurie giedoję pakasynų giesmes, ir-gi virto musų prieteliais, džiaugiasi musų geromis pasekmėmis. Mes ir juose ingijome prietelius. Matant tokias dideles permainas, drąsiai galime pasakyti, kad jau krizį pergyvenom.

Tai geroji musų organizacijos pusė. Dabar padarykim peržvalgą antrosios lakšto pusės. Nors krizį ir pergyvenome, tačiau neturime pamiršti, kad musų organizacijoj stovi milžiniški dar ikšiol neatlikti, o tuli ir visai nejudinti darbai. Jiems nuveikti reikalinga nemaža energijos. Mēs butinai turime išmokti but tokiais žmonėmis, kad patiktume kiekvienam lietuviui, turim investuoti pavydingą tvarką savo kuopose, sutvarkyti vidurinius kuopų reikalus taip, kad nereikėtų remtis pasitikėjimu pavienių, kad ir geresnio pobūdžio, ypatų. Visi finansai turi būti taip sutvarkyti, kaip kiekviena biznio šaka kad reikalauja; viršininkai, o ir visi nariai privalo nepamiršti, kad ši organizacija yra bepartvyška ir kuomet kas nors tariama organizacijos reikaluose, visuomet privalo atsiminti, kad tai daro visos tautos varde ir kad SLA. narių darbus mato lygiai visokių pažvalgų ir įsitikinimų žmonės. Dalykų dėlei kurių kitiems gali iškilti nesmagumai, SLA. narys visuomet privalo vengti; jo pareiga yra sau ir organizacijai daryti prietelius ant kiekvieno žingsnio. Atsitikus bent kokiems nesmagumams, ar tai su mokestimis į organizaciją, ar gavime pašalpos iš organizacijos, viską reikia imti šaltai, o su laiku persitikrinsi, kad šita organizacija — tai tavo organizacija, ir ji nieko nedaro, kas tau galėtų būti nemalonu.

Tiek dar prie užbaigos pasakysiu: kuomet mes išmoksime pavydingai vesti save, tuomet su mumis džiaugsis šimtai tukstančių žmonių, o tas džiaugsmas bus neveltus, nes iš jo lietuviai sėms sau pašalpą kritiškoje gyvenimo valandose.

A. B. Strimaitis.

KELI ŽODŽIAI KUOPŲ ORGANIZATORIAMS.

Šis pirmutinis metų bertainis buvo didžiai pasėmingas: netik narių, bet organizatorių skaitlius pasidaugino. Tas musų kalba apie gerą ateitį, tati pavelykit man jus prašyti: ir šiame bėgančiame bertainyje su ta pačia energija laikykites savo

pradėto darbo. Jums seksis, atsiminkit jus, broliai, kurie taip daug pasidaravot, kad kiekvienas iš jus galit turėti tas pačias pasekmes, o kuomet jau esat prityrę organizacijos reikaluose daugiau, negu praityte, galit turėti dar ir daug geresnes pasekmes.

Jūs, turėdami SLA. aplikacijas, išklausinėkit žmogų išpalengvo, užrašykite gautus atsakymus ant aplikacijos, o kuomet turėsit išpildytą aplikaciją, tai nesunku bus gauti aplikanto parašą ir įsirašymo mokestį.

Turit neabejoti apie geras pasekmes, eikit drąsiai prie žmonių ir aiškinkit jiems reikalingumą pašalpos.

Jei sudėję rankas lauktume, kol patįs žmonės pradės įieškoti kelių prie savitarpinės pašalpos, tai mums tektų vienas dešimtas, o kitus devynis žmones užagitus kitų organizacijų atstovai. Tai gi jusų privalumu yra pasirupinti „anksčiau atsikelti“ už kitus, buti gyvu iš visų atžvilgių, o pasisekimas su jumis.

Tiesia, kiekvienas atranda pasiteisinimui tam tikras priežastis, bet aš pasitikiu, kad jumis jų nereikės įieškoti gale šio bertainio. Nepasisekimas nėra pažeminimu, bet nebandytas išnauro — tai yra nuodėmė.

Kiekvienas lietuvis turi progą pasilikti veikliu nariu, klauskis informacijų savo miesto kuopos organizatoriaus, — ar šiaip kuopos viršininkų: Jei nesiranda kuopos, pasistengk tokią sutverti. Klauskis informacijų pas Centro Sekretorių:

A. B. Strimaitis,

307 W. 30th Str., New York, N. Y.

PROTOKOLAS

SLA. Pildomosios Tarybos Suvažiavimo, laikyto 1, 2 ir 3 d. kovo mėn. 1913 m., Bennet Building, Wilkes Barre, Pa.

SESIJA I.

Sesija atidaryta 9:30 išryto.

Suvažiavimam pribuvo prezidentas F. Živatkauskas iš Soranton, Pa., vice-prezidentas P. Mikolainis iš New York, N. Y., išdinkas J. Skritulskas, New Britain, Conn., sekretorius A. B. Strimaitis, New York, N. Y., išdo globėjas T. Paukstis, Pittston, Pa. ir daktaras-kvotėjas J. T. Baltrušaitienė, Pittsburgh, Pa.

Sekretorius pridavė valstijinius metinius raportus. Sudėjo prisiėkas sekretorius, išdinkas ir prezidentas, ir pridėjus po kopija naujos konstitucijos, raportai užtvirtinta pas notarių ir pasiūsta valstijoms.

Prezidentas pakėlė klausimą apie prietikus su tulų valstijų Insurance Departmentais. Išaiškinus visus reikalus, nutarta atsikraipti ir tas valstijas, kuriose Susiv. dar neturi License, kad leistų tvirti kuopas, preparodant, jog SLA. istatuose padaryta tulos taisyklės sulig buvusio 27-to seimo, kurios pilnai apdengia tų valstijų pirmesniusius reikalavimus. Tokiam susižinojimui su valstijomis išrinkta se. A. B. Strimaitis; pasekmes susirašinėjimui su valstijomis turės tuojaus pranešti Pildomajai Tarybai.

Antra sesija nutarta atidaryti 2:30. Pirmoji sesija uždaryta 1:30.

SESIJA II.

Sesija atidaryta 2:30. Atnaujinta klausimas apie užregistravimą SLA. tose valstijose, kurios reikalauja, kad Pennsylvaniajos valstijos Insurance Departmentas peržiūrėtų SLA. kningas ir išduotų savo raportą apie musų organizacijos stovį.

Po apsvarstymui pasirodė, kad mes turim prisilenkti prie paduotų mums reikalavimų. Nutarta pasiūsti deputaciją į Pennsylvaniajos Insurance Departmentą, Harrisburg, Pa. Išrinkta Dr. J. T. Baltrušaitienė ir F. Živatkauskas. Jiems pavesta sužinoti, ar Pa. valstija butinai reikalauja, kad musų raštine butų Pa. valstijoje, mieste Wilkes Barre, Pa. ir ką ten bus girdėję, tuoj pranešti sekretoriui, o jis pagarsins organe visų narių žiniai.

Sekretorius perskaitė tulų aplikantų atsišaukimą priimti į Susivienijimą, kuri yra netekę viešos akies, rankos, ar kojos. Apkalbėjus pasirodė, kad SLA. gal priimti į savo narius tik pilnai sveikus asmenis. Nutarta prisilaikyti šio nutarimo iki busiančiam seimui.

Nutarus susirinkti ant rytojaus devintą valandą, sesija uždaryta 6:30.

SESIJA III.

Sesija atidaryta 9:30. Pribuvo visi dalyvavusieji pirmose sesijose.

Pirmausia pakeltas klausimas apie Našlių ir Našličių Fondą, t. y. kokiū būdu bus duodama pašalpa atsišaukusiems nelaimingoms našlėms.

Kuomet SLA. seimuose esti renkama Labdarybės Komisija, tai našlių ir našlaičių šelpimo reikalais privalo apsirupinti viršminėtoji komisija. Nutarta parupinti tam tikras aplikacijas pašalpos reikalaujančioms našlėms.

Našlės, reikalaujančios pašalpos iš SLA., tu-

ri atsikreipti prie Labdarybės Komisijos prezidento. L. Komisija pasiūs aplikaciją; kada aplikaciją išpildžius ant jos turi but kuopos antspauda ir parašai prezidento ir sekretoriaus kuopos, prie kurios reikalaujanti pašalpos našlė priklausė, arba jos vyras priklausė. Tuomet Lab. Kom., gavus tokią aplikaciją, aptars, kiek tai moterei pašalpos galima skirti ir pasiūs Centro Sek. su savo rekomendacija. Sekr. išrašys prisaką SLA. Išdinkimui išmokėti tokią sumą, koki bus Lab. Komisijos paskirta.

Tokioms atsišaukusioms moterims duoti pašalpos nedaugiau, kaip \$5.00 ant mėnesio. Moteris, kurios neturi mažų kurykių, pašalpos gali gauti tik \$25.00 per vienus metus laiko; kurios-gi turi mažus kudykius, gali gauti pašalpą taip ilgai, pakol kudykis sulauks vienų metų amžiaus.

Prie pašalpos turi pirmybę tos moteris, kurios yra SLA. narėmis, ir jų vyrai buvo SLA. nariais.

Sekretorius, nurodė, kiek pasidaugino jo darbas įvedus Susivienijime Skyrių Pašalpos Ligoje, pareikalavo P. T. pasamdyti pagelbininką tam skyrinui vesti. Kad šį klausimą išrišus, paprašyta sekretorius apeisti sesiją.

Po pusei valandos diskusijų pašaukta sekretorius į sesiją, ir jam pranešta, kad turėsiąs pagelbėti kas savaitė po 18 valandų „Tėvynės“ redaktoriui. Sekretoriui atsisakius apie tai pranešti J. V. K. Račkauskui, nutarimo apie oficiališką pranešimą ir susitarimą su p. Račkausku nepadaryta. Tatai sekretoriaus reikalavimas pasiliko be pasekmių.

Pakelta klausimas nupirkti į SLA. kanceliariją skaitliuojamą mašiną. Vienbalsiai nutarta išrinkti komisiją apžiūrėjimui ir nupirkimui tokios mašinos už prienamą čienią. Į komisiją išrinkti F. Živatkauskas ir A. B. Strimaitis.

Sekretorius paduoda sumanytą padidinti „Tėvynę“. Apkalbėta ir palikta šis reikalas ant toliaus, kol pasibaigs dabartinis kontraktas.

Apkalbėta agitacijos budas. Apsvarsčius dabartinę organizacijos būgį, šis klausimas palikta ant toliaus, pasitinkint, kad agitacijos budas, kuris tuom laik yra vartojamas, nėra dar išbandytas, tatai leisti jam įsigyventi.

Sekretorius užklaudė, kas privalo pakelti kaštus tų aplikantų, kurie tampa nepriimti į SLA. narius. Tokiems aplikantams turi buti sugrąžintos visos mokestis į kuopą, įsirašymo mokestis apart kuopos daktaro lėšų.

Centro Daktaras klausia, kas apmokės daktarui už išpildymą Pašalpos Skyriaus blankų, kuomet ligonis reikalauja iš Centro Pašalpos. Nutarta, kad pats pašalpgavis privalo apmokėti savo daktarui.

Sesija uždaryta 6:30.

A. B. Strimaitis,

SLA. Sekretorius.

IŠ SLA. KUOPŲ GYVENIMO.

Pasarga kuopų viršininkams: Atsitikime ligos reikmė nuo ligojio ir daktaro išreikalauti išpildymo blankos No. 1, t. y. tuojaus, kada kp. gaunama žinią, jog narys apsirgo, ir kuogreičiausiai tąją blanką prisiūsti į Centra; blanka No. 2 reikia prisiūsti kas savaitė, o blanka No. 3 tada, kada ligojnis pasveiksta, arba kada nuo pašalpos atsisako. Neprišilaikant šių taisyklių pašalpos nebus galima išmokėti.

Iš Herrin, Ill. Skaitome korespondenciją No. 16 „Keleivio“, kur pranešama apie mirtį S. Stočkiaus. Sakoma, kad velionis buvo nariu SLA., bet jo giminės nesuranda dokumentų, kurie parodytų, ar velionis buvo užsimokėjęs savo duokles į SLA. Taipgi pranešama, kad SLA. 21 kp. nutarė surengti balių apdengimui palaidojimo lėšų. Atjautimas žmogaus nelaimės yra dideliai pagirtinu daigtu, turėtų buti pavyzdžiu ir kitų vietų lietuviams, vienok pavelysit man pasakyti, kad velionio S. Stočkiaus pomirtinę pašalpą SLA. jau išmokėjo paveldėjui, ir palaidojimo lėšos galėjo buti iš to apmokėtos. Dokumentus mums pristatė velionio paskirtas pašalpgavys.

A. B. Strimaitis.

13 d. balandžio 102 kp., Herrin, Ill., išrinko sekančius viršininkus: prez. — Baltrus Jonaitis, prot. sekret. — Sim. Kairis, išd. — Aleks. Belskis, fin. sekret. — Sim. Parednis; tris išdo globėjai — Mikas Palevičia, Ant. Dajoras, Kazys Geruckis, maršalka — Ant. Toleikis.

97 kp., Cle Elum, Wash. išsirinko sekančius viršininkus: prez. — Stasys Zekevičia; sekret. — J. Matiekas, org. — J. Kurtinaitis.

Butte, Mont., per rupestingumą p. Vin. Čiapo, susiorganizavo nauja SLA. kp. iš 10 narių.

Lead, So. Dak., suorganizota nauja SLA. kp., susidedanti iš 10 narių; organizatorius — p. Kazys Statkus.

Naujų narių prisirašė prie įvairių kp. sekančiai:

- 172 kp., Duquesne, Pa., 11;
84 kp. Stamford, Conn., 7;
64 kp., Farmington, Ill., 4;
36 kp., Chicago, Ill., 8;
14 kp., Cleveland, Ohio, 5;
107 kp., Philadelphia, Pa., 14.

Pittsburgh'e, Pa., 20 d. balandžio, nedelioj po pietų Apollo salėje kalbėjo SLA. prezidentas p. F. Živatkauskas. Žmonių buvo įpusantro šimto. SLA. Centro D-r J. Baltrušaitienė sumanė parinkti aukų Našlių ir Našlių Fondui. Sumetė su viršum \$10.00. (Iš „Dilgelių“).

DARBININKO ŽODYNĖLIS.

Pagal G. Č. ir kitus surengė V. K. RAČKAUSKAS. (Iškirpk ir rinkk.)

(Apie Sv. Valstijų fabrikuos, dirbtuves, uždarius ir darbo sąlygas žiūrėk straipsnius „Iš darbininkų gyvenimo“, tilpusius įvairiuose „Tėvynės“ numeriuose 1912 m. Tė straipsniai yra parašyti, pasiremiant valdiškoms Suvienytų Valstijų ir New Yorko valstijos štaikaitomis-reportais.)

Fabrikų higiena turi sau užtikslą apsaugoti darbininkus nuo įtekmės kenksmingų ir pavojingų jų darbo sąlygų per ištyrinėjimą tų sąlygų ir išradimą budo joms pašalinti. Prie tokių kenksmingų ir pavojingų sveikatai, kartais ir gyvasčiai, darbo sąlygų priklauso: netikęs oras kambariuose, kur darbininkai dirba, drėgmė ir nelygi temperatūra, dulks, nuodingi gazai ir rukai, netikusi kuno pozicija darbe, abelnui orrganizmo pavargimas ir perdidelis atskirų kuno sanarių įtempimas, įvairūs nelaimingi atsitikimai prie mašinų ir t. p. Visų tu netikusių darbo sąlygų pašalinimas, arba bent sumažinimas — tai ir yra svarbiausias fabrikų įstatimdavystės (žiur.) tikslas, verčias pramonininkus prisilaikyti visos eilės taisyklių sulig sanitarisko fabrikų ir dirbtuvių užlaikymo; tos vietos, kur dirba ir užsilaiko darbininkai turi būti švariai užlaikomos, laiks nuo laiko mazgojamos, valomos ir išnaujo nutępiojamos; jos turi būti gana erdvios, gerai apšviestos ir vėdinamos; temperatūros ir oro drėgmės laipsnis neturi būt žemesnis nei augštesnis už normą, kuri yra įstatymu nurodyta; pavojingos mašinų dalis turi būti tam tikru budu apsaugotos; išdirbystė, kuriose yra dulkių, gazų ir nuodingų garų, turi įvesti tokius aparatus, kurie apsaugotų darbininkus nuo įkvėpimo tų nuodingų dalykų — ir t. p. Be abelnu taisyklių sulig sanitarisko fabrikų įrengimo, fabrikų inspekcija turi tiesą apskelbti vieną ar kitą išdirbystės sąką ypatingai kenkiančią sveikatai, ir turi tiesą išleisti tokiom išdirbystės speciališkus įstatymus, kuriais prubežioti darba tokiose išdirbystės kategorijose, gali net visiškai uždrausti jose dirbti (ypatingai moterims ir vaikams).

Beveik visose Vakarų Europos valstijose yra šokie tokie įstatymai apie sanitariską darbavietų įrengimą ir prižiurėjimą. (Suvienytose-gi Valstijoje se tasai klausimas kuomenkiausiai yra aprupintas).

Fabrikų inspekcija turi sau užtikslą prižiurėti, idant būtų pildomi įstatymai sulig apsaugojimo darbe (žiur. Fabrikų įstatimdavystė). Pirmutiniai įstatymai apie darbininkus (Anglijoje, Prusuose, Francioj ir Austrijoj) ilgą laiką buvo negyva rodė, nesa, apskelbus tuos įstatymus, neiseigta jokios priežiuros, kad tie įstatymai būtų pildomi. Įsteigus-gi Fabrikų Inspekciją (Anglijoje — 1833 m., Prusuose — 1853 m., Francioje — 1874 m., Austrijoje — 1883 m.) fabrikų įstatimdavystė įgavo tikrą spēką ir reikšmę. Todėl visose vėlybesnėse įstatimdavystėse (su mažu išėmimu) drauge su apskelbimu pirmutinių įstatymų darbininkų apsaugojimui steigta ir tam tikros įstaigos prižiurėjimui, kad tie įstatymai būtų pildomi. Dažar Fabrikų Inspekcijos yra visose šalyse, išskyrus Ispaniją, kur Fabr. Inspekcijos pareigas atlieka tam tikri komitetai, susidedanti iš pramonininkų ir darbininkų atstovų. Anglijoje Fabrikų Inspekcija turi labai plačias tiesas. Jos priežiurai yra pavesti visi fabrikai, darbavietės, namai tų darbininkų, kurie ima darbą namo ir t. t. Ji turi tiesą įeiti į visas jos priežiurai pavestas vietas bile laiku (dieną, ar naktį) ir tiesiog nuo savęs gali patraukti teisman tuos, kas nepaisilaiko įstatymų sulig fabrikų ir darbo fabrikuose. Anglijos Fabrikų Inspekcija be paprastų inspektorių turi taipgi inspektorius-asis-tentus, renkamus iš tarpo patyrusių darbininkų, kurie prižiuri padėjimą darbininkų, įmančių darbus į ramus. 1893 m. įsteigta vietos inspektorių-moterų, kurių pareiga yra ištyrinėti dirbančių pramonijoje moterų ir vaikų darbo sąlygas ir buvį. Tokios inspektorių-moteris yra taipgi ir Francioje. Rosijoje Fabrikų inspekcija įsteigta 1882 metuose. Dabar ji yra šitaip suorganizuota. Visa Eu-

ropos Rosija yra padalinta į 6-is fabriku apskričius (okrug), pavedamus žiniai 6-ių apskričių inspektorių, turinčių dar po vieną pagalbininką. Apskričių inspektoriai turi po savim 64 ryresniuosius ir 187 aprabių (uėastok) inspektorių. Visus visų inspektorių darbus pridaboja ir tvarko tam tikros tarybos (pristutstvijs po fabriėnim dielam), kurios yra kiekvienoje gubernijoje ir be to dar visai atskiros Peterburge, Maskvoje, Varšavoje ir Odesoje. Augšciausią priežiurą Fabrikų Inspekcijos reikaluose bei darbuose turi tam tikras fabriku ir kasykų departamentas, kuris yra prijungtas prie finansų ministerijos. Išpradžių fabriku inspektoriai žiurėjo tiktai, kad būtų pildomi įstatymai sulig nepilnamečių. Bet paskui jų veiklumo dirva likos žymiai praplatinta. Jų žiniai dabar yra pavesta: 1. — prižiurėjimas, kad būtų pildomi įstatymai apie fabriku darbo laiko ilgumą ir paskyrstymą, apie sąlygas samdos ir bendrų santykių tarp darbininkų ir pramonininkų; 2. — ištyrinėjimas garinių katilų, prižiurėjimas, kad būtų pildomos taisyklės sulig jų užlaikymo, pridabojimo ir t. p.; 3. — rinkimas ir tvarkymas statistiškų žinių iš įvairių pramonijos klausimų ir sąkų; 4. — apžiurėjimas ir aprašymas fabriku ir t. t. Fabrikų inspektoriai turi taipgi tarpininkauti streikuose ar kitokuose darbininkų susirėmimuose su pramonininkais; jų reikalas yra badyti sutaukinti viens su kitais, prašalinant klutis, kurių delei nesuitaikoma, ar kurios sukėlė darbininkų nepasitenkinimą; jie turi patraukti teisman kaltininkus ir t. p. Fabrikų Inspekcijai yra pavesti visi fabrikai ir dirbtuvės, išskyrus kasyklas ir tokias pramonijos šakas, kurios yra pavestos tam tikros kalnų inspekcijos priežiurai.

IŠ VARGONININKO GYVENIMO.

(Parašė J. Kozakiewicz. Žiur. „Litwa“ N11—12).

— Jonuk!
— Klausau, kuninge dėkone!
— Tuoj pašauk čia vargonininką!
— Tuojaus.
Berniukas už valandėlės atsudurė pas vargonininką.
— Ponas alganista! Ponas alganista, kuningau dėkone! Šaukė savo plonu balsėliu, o kada vargonininkas išėjo iš savo kambario, berniukas ženklyvai mirgtelejo savo akimi ir išputė lūpas, kas reikė, kad kuningas dėkone yra piktame upe.
— Ar nežinai, kame dalykas? — užklausė vargonininkas.
— Nežinau, bet sakau tamstai — tikrai pasiušes! Dar niekad nemačiau jį tokį baisų!
— Oho!...
Vargonininkas, visas drebėdamas iš baimės, pasibėdė į duris.
— Kas ten?
— Tai aš, ponas dėkone...
— A, tai tu?... eik šen, tu padla, eik!
Atadarė duris, inėjo ir tuoj pabučiavo dėlonui vieną ranką, paskui antrą, ir visus nukaitė ir drebęs iš sarmatos ir baimės stovėjo ir laukė...
— Kur buvai vakar, tu padla?
— Miestelyje, ponas dėkone.
— Ir tankiai ten vaikščioji, manęs nesiklausęs?
— Juk vakar opnas dėkone nebuvo namie...
— Tylėk man, kvaly, padla... Ar negalėjai pasiklaust kol dar nebuvau išvažiavęs?
— Pirm išvažiuosiant ponui dėkonui nega...
— Tylėk!! Nuo kada tai tiek įgijai drąsos, kad vietoj atsiprašyti teisinties nori? Ką veikei miestelyje?
— Nu-gi nieko... buvo brolis su pačia ir uošve. Išsigėrėme po stiklą alaus, pasikalbėjome ir sugrižau namo.
— Kad gėrėt ir kalbėjot — tai faktas, o kad romansuojti su merginomis tamsiais pakampiais — tai ir-gi faktas. Papiktinimą skleidit!
— Ponas dėkone, jokio papiktinimo, juk tai...
— Ka, tu dar imsi meluoti man? Žiurėk... Skaityk, kas čia parašyta. — Ir padavė vargonininkui popieros lakštą, užrašytą didelėmis nedailiomis raidėmis. Raštas šitaip prasidėjo:
„Visu gerbiamiausias šventabylvas mūsų dvasiškasis Tėveli! Aš, neverta, tavo tarnaitė Kristuje, sažinės balso verčiama, pranešu apie didelį papiktinimą, kurs vakar atsitiko miestelyje. Didžiausiu kaltininku buvo vargamistra, nes jis, paėmęs už rankos merginą, — kuri jau senai nustojo Dievo malonės, netekusi mergystės enatos, kaip pasižadėjusi iki mirėšiai užlaikyti tyrybę, o šiaandien nusidėjėlė, — nusivedė ją į „pašalinį“ kambari, gėrė su ja alų, o gal ir degtinę ir... buvo su ja vienu-du per ilgėsin laiką... Visi buvė karčiame žmonės tai matė ir, vienį kitiems pasakodami, rodė pirštais į tą „pašalinį“ kambari. Koks tai papiktinimas! Va-

kar ir aš apie tai sužinojau. Sukalbečiau „Po Tavo apgynimu“, kad pavarius šalin gundžius mane še-toną — viską aprašiau Garbingiausiam Dvasiškam Tėveliui...

Marijona, Terejorių draugystės sesuo... Vargonininkas išpradžių manė, kad tai koks valdiškas laiškas, bet kada pamatė raštą, tai tuoj suprato, kad jo autorium buvo viena iš daugelių „terejorių“, kurios sudarė kuningo dėkono „slaptą policiją“.

Kaikurios jų, kai pvzd. sesuo Marijona, buvo begalo išsilavinusios šnipinėjime ir, žinoma, dėkone joms tikėjo. Jos viską žinojo! Ne tik žinojo, kas ką dirbo, bet net ir tai, kas, ką, kaip ir apie ką kalbėjo; su visomis smulkmenomis viską perpasakodavo dėkonui; jei dalykas budavo su kuriu nors bažnyčios tarnu, tai pranešdavo laiškais.

Tos terejorės labiausia davė save pažinti vargonininkui, kurio kiekvieną žingsnį žinojo. Keikė tad jas vargonininkas, bet patyloimis, pats sau, nes jei garsiai ką prieš jas ištartų, tai tikrai žinojo, jog netektų vietos.

Kaikurios iš jų užimdavo tokias vietas, kaip palyginant užsienio dalykų ministeris. Jų pareiga buvo tėmyti į dalykų ir atsitikimų bėgi kaimyniškos dekanato parapijose ir nevilkinant apie viską raportuoti dėkonui. Jos turėjo daugiausia atidžios atkreipti į klebonų, kamendorių ir vargonininkų veikimą.

Bet grįžkime prie to Marijonos laiško. Vargonininkas, perskaitęs laišką, padėjo jį drebančiom rankom ant stalo ir išbalęs, nedrąsus laukė...

— Na, ir ką, padla, ar prisipažįsti, kad su ta merga buvota vienu-du atskirame kambaryje?

— Prisipažįstų, ponas dėkone, kad buvova vienu-du, bet tai da nereiškia, kad buė dasileidęs kokios nuodėmės... priegtam aš visai nežinojau, kad negerą apie ją nuomonę išreiškia... aš net mislijau apie apsidevimą...

— Taip?! O ar nuo senai taip užsidegei prie ženybų? Ar neturi ką veikti, padla tu! Vos tik 23 metų, o jau ženyties užsimanė... o nevedžiu, nekalbybėje, nenori gyventi, padla tu!

— Meldžiu poną dėkone...
— Tylėk, kada aš kalbu!... Kas ta mergina, su kuria ten buvai?

— Tai Lekavičiaus dukte iš Keturvalakių kaimo, buvusi terejorė...
— Aha, tai gerą turėsi pačia... net su geru kraičiu... Tuojaus važiuok pas Lekavičių ir atnešk ant užsakų... Ar girdi?

Vargonininkas nutirpo.
— Bet aš nemoriu jos vesti, ponas dėkone!
— Tylėk, ledoke! Atnešk tuojaus ant užsakų, arba neškis pats iš čia ant keturių vėjų!

Vargonininkas puolė dėkonui prie kojų. Klupsčias prašėsi, kad neverstų vest tą merginą, maldavo, perprašinėjo, bučiavo... Nieko negelbėjo!
— Pasakiau syki! Atnešk ant užsakų, arba eik lauk iš savo vietos!

Už dviejų sevaičių po tam — vargonininkas apsidevė su Lekavičiuote iš Keturvalakių. Vertė K. V.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. J. A. S. Berekalingai Tamstai pyksti ant „T.“ redakcijos ir prikašioji jai „cezurą“. Ar-gi jau Tamstai taip mielas yra tas žodis? Kad Tamstos korespondencija iki šiol nepatilo, tai tam yra dvi priežastis: neturėjome laiko Tamstos korespondenciją perrašyti, o kitaip zeceriai negalėtu jos perskaityti; antra-gan tankiai korespondencijos užvalkelva ir dėl vietos trūkumo „Tėvynėje“. Meldžiama-sis nesibarkite. — Kitą syki rašdami, malonėkite rašyti plačiau, aiškiau ir ant vienos lakšto pusės.

24-ai SLA. kuopai. Jūsų nutarimai jau sugrižo nuo SLA. Prezidento. Patilps sekančiame numeryje. Taipint pirmą, negu pasirodė Pild. Tarybos suvažiavimo nutarimai, būtų labai keista, nesa daugelis ir nesuprastų, apie ką kuopai einasi.
p. J. Virbickas. Ačiū. Patilps sekančiame numeryje.

30-ai SLA. kuopai. Patilps. Į šį numerį negalėjome įdėti.
107 SLA. kuopai. Tilps drauge su Sekretoriaus atsakymu.

p. K. Mikėlonis. Tilps sekančiame numeryje.
p. p. P. A. Vizbor, J. Balianis ir K. Navickis. Reikalaujate patalpinti „be įkraipymo žodžių“, mė-gi pasilikame sau tiesą taisyti korespondencijas ir netinkamus žodžius netik mainyti, bet ir visai išbraukti. Dėl tos tai priežasties netalpinsime korespondencijas. Antra puse vertus, mėg visai nenori-mė užvesti polemikų dėl kapuėnų ir kuningų, nesa tai jokios naujos Susivienijimui neatnės. Tikimės, kad Jūs mus suprasite ir nerogosite. Korespondencija gražinama, kaip to reikalaujate.

ADMINISTRACIJOS ATSAKYMAI.

p. P. Šimaitis, Chicago, Ill. Siųsime „Tėvynę“ nurodytu adresu.
p. K. Siedlickas, Syracuse, N. Y. Adresus pataisome.

PRISIUSTA REDAKCIJON.

„Laisvoji Mintis“ N37. Turinys: Ar žmogui religijos reikia — Wm. Thurston Brown; B. Kaunio eilės: Tylos gėlmės... Sonetas, ir „Hei, laimūžė!“ Literatūros Evoliucija — K. Vairas; Inteligentas (bandymas) — Sn.; Sonetas — B. Kaunis; Religija — R. G. Ingersol; Caro Nikolajaus I galdynė (V); Klebono Bezdžionė — L. A. sino; Evoliucijos mokslas paveiklusuo-se — Dennis Hird, M. D.; Vakarotiada — B. Kaunis; Malda Viešpaties — L. W. Sheldon; Iš Muzikos Istorijos — Mikas Petrasukas; Sis bei tas iš chronikos; Sudie — Karolio Vairo eilės — Jaunimo Sapnai.

„Varpas“. — N1. — Visuomenės ir politikos laikraštis. Prenumerata metams \$1.50. Adresas: Frl M. Petriks, Tilsit, Ostpr., Garnisonstr. 2.
„Pasuntinys“ N3, mėn laikr., skiriamas dvasiškiems lietuvių reikalams. Adresas: Šenberg, Kirtub., Pastoriui Sepečiui.

„Bendrija“ N1—3, mėn. laikr., skiriamas kooperacijos reikalams. Prenumerata Amerikoje 2 rub. Adresas: Vilnius, Semionovskaja 10. „Bendrijos“ redakcija.

Pajieškau savo sesers Magdės Varnagiriutės, po vyru Magdė Kizokienė, pirmiau gyveno Pana, Ill. Girdėjome, kad nusipirko farmą šitame mieste. Kas žinote apie ją, malonėkite pranešti arba ji pati tegul atsiskaukia ant šio adreso:

Uršulė Murakienė, No. 443 State str., Plymouth, Pa.

BALIUS!

168 kuopa SLA. Stamford, Ct. narėngė pirmą savo gyvenime iškilmingą Balių, kuris atsibus 10 d. gegužio (May) 1913 m. Red Men's Hall 7j Willow str., Stamford, Conn.

Prasidės 7 val. vakare ir trauksis iki 12 n. Puiki svetainė, geriausi miestie muzikantai ir parinkti geriausi vaidinimai turės užganėdyti kiekvieną atsilankiusį.

Dėltoji Brangūs Lietuviai ir Lietuvaitės nepralciskite tos progos gražiai ir linksmai laiką praleist tarpe sąvykų ir atsilankyti ant to iškilmingo vakaro.

18 kitų miestų atvažiavusiem lengvas suradimas svetainės: nuo stoties eit Atlantic st. ir prie namo Y. M. C. A. vandasi viršmėneta „Red Men's“ svetainė.

Įžanga vyrams — 25 c., moterims 15 c. Nuosirdžiai užkvičia visus atsilankyti 168 kp. SLA. Komitetas.

South Chicago Ill. 74 kuopos SLA susirinkimas bus laikomas 4 d. gegužės 1913, laikytam susirinkime 13 kp. SLA. nutarė laikyti susirinkime kas mėnuo, po pirmam antrą subatą, 7 val. vakare, Jurgio Merkevičiaus Salėje, ir turės kožas mokėti 10 c. kuopos reikalams, — tai bus galima ką nors svarbesnio nuveikti dėl labo SLA. Taigi, draugai ir drauges, turite gerai įsitėmyti, kada bus vieną kartą susirinkimas kas mėnuo, nebus garsinama daugiaus „Tėvynėje“ ir kožas privalo ateiti ant susirinkimo ir sutvarkyti visus reikalus SLA. pagal Įstatymus.

Wilkes-Barre, Pa. 36 kuopa SLA. Laikys mėnesinį susirinkimą gegužės 11 d. 2 val. Nedėlioj po pietų svetainė: J. Kavaliausko 57 Bank ir kampas Stanton str. Meldžiu visų draugų ir draugų, kad pributumet ant susirinkimo ir užsimokėtumt prigulincias mokestis.

Rašt. M. R. Botyriūtė.
Sioux City Iowa. 4-tos kuopos SLA. atsibus mėnesinis susirinkimas 18 d. gegužės, 1 val. po pietų, svetainėje 501 Penkto ir Pearl str. Meldžiame visų gerbiamų narių atsilankyti ir nepamirškite atsivesti naujų narių. Sekr. Mikolas Simonaucius.

41 kuopa SLA. Lawrence, Mass Mėnesinis susirinkimas, nedėlioj, 4 d. gegužės (May), kaip 2-ą val. po pietų, po N101 Oak str., p. Ramanausko krantuvėj. Todėl gerbiameji sanariai ir sgnariais šios organizacijos, — bukit malonus atsilankyti susirinkiman ant paskirto laiko. Kp. Valdyba.

Jūsų kraujas reikalauja nuodugno apvalymo šitum metų laiku. Dabar yra toks metų laikas, kuriame kraujas yra pilnas įvairių nevalumų; taigi reikia jį apvalyt. Severos Kraujo valytojas (SEVERA'S BLOOD PURIFIER) apvalys jūsų kraują, o tuomi užkirs kelia tolimesniai pasirodymui įvairių bjaurių ir niežančių išbėrimų, kurie taip prasiplatinę PAVASARIO LAIKU. Kaina \$1.00. Perkant vaistus, reikalaukit nuo aptiekoriaus, kad jums duotų Severos. Visi aptiekoriai juos pardoda. Jeigu jūs aptiekorius negalėtu jį pristatyti, ordeiruokit stačiai nuo mus.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Prašome parrisusinti geriausj Juokų, Kritikos, Muzikos ir Dailės pa-veiksluotą Laikraštį

TARKA

Eina kas mėnesis 20 puslapių, su viršeliais. Diena: Metams tik \$1, pusei metų 60c. Pasizūrėjimui vieną numerį siunčiame už 10c. Piningams ir laiskams siųsti adresu: TARKA, P. O. Box 103, Lawrence, Mass. LAWRENCE, MASS.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Prie išsisukimo, Sudurdimo, Perimtu mskulu, Skausmu Romatizmo, Neuralgijos ir panašiu kan-kiu niekas taip greit nepamašina, kaip šūpiamas su Pain Expeller. F. A. Richter & Co. 215 PEARL ST. NEW YORK

Jau išėjo pirmas numeris „PIRMYN“! Prenumerata: metams \$1.50 Pusei metų .80 Adresas: „PIRMYN“, 748 W. Lexington St., Baltimore, Md.

ATIDA NE UKESAMS SUVIENYTY VALSTIJŲ.

Dėlko ateioms reikalingos ukėsytės popieros. 2. Ką rei-kia daryti norint pastot šv. Valstijų ukėsa. Kur ir kada galima paduot prašymą. Ką turi žinoti pakol gausi ukėsy-tės popieras. Klausimai su at-sakymais lietuviškai ir angliš-kai ir daugelis naudingų patari-mų. Knygelė kožnam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gau-ti pas J. Bendrick. Kaina 25c. Piningus ir laiskus siųskite šiuo adresu:

JOSEPH BENDRICK, Clerk of Court, Pottsville, Pa.

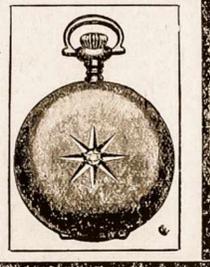
DR. A. L. YUŠKA Gydo visokias ligas, moterų, vaikų ir vyrų. Valandos: Nuo 9 iki 11 išryto Nuo 3 iki 5 po piet 7 iki 9 vakare. Gyvenimas ir ofisas: 1749 So. Halsted st. Chicago, Ill.

GERA PROGA. GRAMATIKA angliskos kalbos mokintis \$1.00 VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c. ARITMETIKA mokintis rokadūbe be mokin-tojo su pavelskiais (padaryta) 35c. NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokintojo 10c. Viso \$1.60. Kas atsitys iškirpęs šitą apgarsinimą, iš „Tėvynės“ ir \$1.00 per Money O' der, tai gaus visas 4 knygas ant 60 c. pigiaus. P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

AKIS IZGAGAMINUOJU DYKAI Pritaikant Stiklus H. S. STONE Aki specialistas Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare. Nuo 7 iki 9 vakare. 399a Broadway, arti E. str. So. Boston, Mass.

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS. Buvęs 9 metų Skrybiaus Viršininku. Inspek-toriumu Saviųjų Valstijų Imigrantų, turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departa-mentų skyriuose. Gavimui patarimų kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženkliol atsky-mui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų pribuna ypatingai visas Valstijas ir miestus su yz pareikalavimo. ADRESAS: KAZIS KRAUČUNAS Attorney-at-Law, Box 296, Ketchikan, Alas.

50.000 Kataliogų DYKAI! Prisiųsk už 3c stampą, o apturėsi didžiausj lietuviškoj kalboj KATALIOGĄ LAIKRODŽIŲ, ZIEDŲ ir visokių auksoirškų daiktų. Siunčiam ir visas dalis svieto. Mūsų katalogas perstarto didžiausj Auksoirškų Daiktų Krautuvę, todėl lengva iš jo bile kas pasirinkti. Tokis katalogas turi rasti kiekvieno lietuviuo stuboj, nes jis apsaugoja žmones nuo apgavikų. Reikalaukite tuojaus. J. P. Tuinila, 822 Washington St. BOSTON, MASS.

J. SKRITULSKAS NOTARIJUS IR AGENTAS Užliaktu geriausius girimus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausj ir greičiausj laivų. Siunčiu pinigų į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmanau visokių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pave-dimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užliaktu sveitaini mitingams ir vesellijoms. Iš tolesnių miestų medžiū atsiųskite per laiškus ant žemiaus paduoto adreso: JOHN SKRITULSKAS 26 Broad Street New Britain, Conn. Telephone No. 550

GERIAUSIAS Armonikas ir Koncertinkas GALI gauti pas mane ir užbėditi sau 25%. Turiu puikiausio darbo Vokiskas ir Italiskas armonikas dideliu pasl-kyvime. Parašyk tik man savo adre-są ir pridėk už pora centų marke, o tuojaus gausi mano naują illustruo-tą katalogą No. 9, dykai, iš kurio ga-lėsit pasiskirti visokių muzikaliskų in-strumentų ir lietuviškų knygų bei ge-rų britvų. Adresas: M. J. DAMIJONAITIS 812-814 W. 33rd St. Chicago, Ill. P. S. Neslunčiu katalogą į užrubežius ne į Chicagos miestą.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausj „Lenkiškų-Lietuviškų Vaistų“. Ypatingos Gyduoles:

Geriausis Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo Deginimo krutinėje Galvos skaudėjimo Kataros Užsišaldymo Neuralgijos nuo Gerklių skaudėjimo Mešlungio Skausme krutinėje nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvumc sprando Skaudėjimo: Šonuose Rankų ir Kojų

Jeigu sergate užsisenėjusiomis ligomis, nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai, ne ligonbučiai, arba paslaptinomis ligomis, aprašykite man savo nesveik-um: gerai ir aiškiai (be užsišaldymo), nes čion eina netik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užliuko pasiųti jį kaip ant išpažinties. Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisyb, o mielai suteiksiu rodą ir prisiūsiu geras gyduoles pagal tavo ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prek' labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane, pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi męs reikalaujame gerų agent kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkišk' gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarb duodame kuogė-riaušj. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas stor-ninkas privalo užliakyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štu-ruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėt pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalauti išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams sote aplinkėse. Norintinkai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras už-darbis ir parduokite m. są tyras Lietuviškas gyduoles, kurias m' s garantuo-jame. Rašykite po antrąsu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

Lietuviai kreipkitės pas savąj. Teisingiausia agentura

Laivakortė ir pinigų siuntimo Firma, jau dvidešimt septyni metai kaip parduo tame laivakortes ant expresinj ir pačvarg laivų, pagal kompanijų prek' ant visų linijų, kuriam kur patinka. Išvaizuojamiems parupinamę prašportus per rubežj su konsulio paliudijimu, Patarimai kuog teisingiau se ir dykai.

Siunčiam piningus į visas dalis svieto, greitai, pigiai ir saugiai Teipgi išmanom pagal dienos kursą. Darome visokius notarijalskus paliudijimus ir doviernastis. Reikale kreip-kitės ypatingai arba per laiška, nes vienatine Brooklynel lietuviška agentura J. J. Paukštis & Co 120-124 Grand St. - - - Brooklyn, N. Y. Telephone 2427 Greenpoint.

TUKSTANČIAI ŽMONIŲ

Kuriems buvo pirmiaus gyvenimas pilnas kan-kinimų ir varginimo nuo visokių ligų silpnų-bių, pakartęs; besant išblyškę, išbalę, sulinkę, sukniube, vos kojas pavilko, bet kad atsišaukė prie PROFESIONALIŠKO DAKTARO, THE PH. M. CLINIC, aprašant arba apsakant ligą, kas kenkia, tad tapo pamatiškai trumpam laike išgydyti ir dabar yra sveiki, laimingi, ir iš gilumos širdies dėkingi, taip sako išgydyti: UŽŠVIS SAULELĖ I MUSŲ LANGELI!

GARBINGAS DAKTARE: Apturėtas liekarstas vartojant vis ir vis sveikata šjo geryn ir lengvyu, o ta užsisenėjusi mano liga, nuo Josų tikrų galinų gerų liekarstų, kaip sniegas nuo saulės spindulių nyko. Dabar jau pasiilkau visai sveikas, nes krutinė ir galva nustoję skaudėti teip ir kosulys visai išnyko. Pirmiau buvau silpnas, sunkiurs-sukniubęs, o per galybę anš-čiausio mokslo ir tikros liekarstas, pasiilkau sveikas, stiprus vyras, džiaujuantis tie Philadel-phia M. Klinikui. Su goduone M. P. Sakalauskas, 3231 Emerald Ave., Chicago Ill.

Mrs. Petronė Bakutenė, 125 2nd St. Somerville, N. J. Teipat dėkavoja už išgydymą, nes pirmiau jį gydė didžiausi New Yorko daktarai, kurie negalėjo pagelbėti, o vienok Philadelphia-jos M. Clinikas, atsakaudai į trumpą laiką, moterišk padarė sveika nuo labai didesj ir apse-rijusis sunkios ligos. Mr. M. Kazieras, 109 Chestnut St. Trenton, N. J. Nemažian yra dēkin-antis už išblyšimą jo gyvasties išgydymą nuo nervų, krutinės skaudėjimo, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, skėrplaviavimo. Lygiai labai dėkavoja Mr. J. Rusiks, 333 15th av. Newark, N. J. Mrs. D. Karaseviča 63 South st. New Britain, Conn. Mr. Julius Birsenas, 218 Franklin st. Port Washington, Wis. Mr. Jonas Tamulis, R. D. I. Marlboro, Mass. Mr. Jos. Jurevič, 147 W. First st. Fulton, N. Y. Mr. Ant. Ceras, 838 So. Swanson st. Philadelphia, Pa. Ir tukstančiai kitų, kurių negalim į laikraščių sutalpinti.

Todel, jeigu esi nesveikas ir greitai laike tikrai nori išsigydyt, tad kreipkis čion, kur tuk-stančiai kaip į pamačijų viet' traukia ir tampa išgydyti. Ateik arba rašyk šiandien lietu-viškai, nes gramatėsis su mandagumu priduos laiška; kas kenkia, o busi išgydytas. Džiauziesis pasiilkidamas sveikas ir laimingas ant visada. Nėra skirtumo kokia liga sergate ir kas kenkia, nes jeigu specialiaškai profesionaliskas daktaras Klinikui pripažins, jog gali būti išgydyti, tai gali tikėt, kad apturėsi tikrą pagelbį; be peilio be operacijos, bet su tikroms liekarstoms nuo: inkstų ligos, skaudėjimo sparių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir šonų. Užkietėjima, skaudėjimā ir nedirbimā vidurių. Galvos skausmā, širdies, kepenų, kosulio ir plaučių ligas Greito pailimo ir sunkaus kvėpavimo, peršalimo, slogų, nuo abelno sveikatos nusilpėjimo. Dyspepsijos, neuralgijos bei nervų ligos; teipat nuo jaunystės išgykumo klaidų, sėklos nubė-gimo, blogų sapnų, nemigos ir nuo visokių slapų užsikrečiāmų ligų. Teipat moteriškų li-gų, kaip: skausmingų mėnesinių ir kitų visokių ligų, kurios tik varginamū žmonių atsiranda. Rašant visada reik adresuot teip:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC

1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA. Atsilankantiems asabiškai ofiso valandos yra šitos kasdien: nuo 10 iš ryto iki 4 po p. Nedėliū nuo 10 iki 3, o Utar, ir Pėin, vakaras nuo 6 iki 8. Teipat reikalauk nuo Klinikos knygos „DAKTARAS“, o bus prisigsta.

TEISINGIAUSIA Agentura Siunčiu piningus į visas svieto dalis greitai ir pigiai. Parduodu laivakortes ant geriausj laivų. Išvaizuojamiems parupinamę prašportus per rubežj su konsulio paliudijimu. K. Jurgelionas 233 Broadway, So. Boston, Mass.

Sergančioms moterims. Sesute.— Aš esmiu moteria. Žinau kiek moteris turi iškentėti. Jaigu kenti nuo baltųjų andrapanių, nupuolimo arba atrukimo motės, esi nevaisinga turi skausmingus ir neregulariškus pe-riodus, reumatizmā ar kitokias ligas, pa-bandyk mano Namjū gydymāsi, kuriuo išsigydysi pati namie ir visai pigiai. Tuoj-jaus rašyk aprašydama savo skausmus ir indėk 2c. markę atsakymui. Adresuokit: MRS. A. S. HON, South Bend, Ind. Box 6.

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAIS!

Gyvenimo džiaugsmai ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje! Jau nuo keliolikos metų Brooklynne-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausj 7 ETUVIŠKA APTEIKA PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno sil-pnybių.

LIETUVIŠKA APTEIKA savo ilgu metų pritarimu išrado daugybę specialiskų gyduolių, sutaisytų iš sve-čiausj ir geriausj gydančių medikamentų ir labai pasek-mingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos san-dėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduoles:

Table listing various medicines and their prices, such as Kraujo Valytojas, Gyvasies Balsamas, Nervų Stiprintojas, etc.

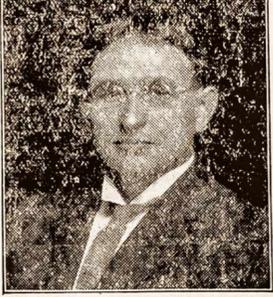
Specijališka Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynios 25c. Taippat iš Lietuvos pargabentos visokios lietuviškos vadinčios žolės, šaknys ir t. t., kokių tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais. Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje. Jaigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į Lietuvišką Apteiką.

VINCAS J. DAUNORA, Apteikorius, 229 Bedford Avenue Kampas North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS DAKTARAS IGNOTAS STANKUS,

Tiktas lietuvis, baigęs mokslo stebio universitete. Buvo miestau daktaru Indianapolyj, Int. ir specialiaškai mokinosi New Yorko Didžioje Mokykloje daryti vi-sokius operacijas ir gydyti pavojin-gas ligas. Po įėjimū didžio daktar-iško mokslo, Dr. Stankus įrengė savo ločn Sanatorium (namjū ligonbutj), kur užliuko visokius ligonius dėl gydymo ir darymo o-peracijų.

Gydo ligas: Nuo reumatizmo, skaudėjimo kan-tu, strėnų, kojų, pečių, nuo visokių knaujo ligų, užkrečiāmų ligų, už-kietėjimā ir nedirbimā vidurių, iš-bėrimā, nūžėjimā ir augimā ant vel-do ir kuno visoku epnoga, deder-viniu ir slinkimā plauku, galvos skaudėjimā, širdies, inkstu, kepe-nu ir plaučių ligas, visokias nervu ligas, neuralgija, drebėjimā sana-rių, greitų supykimā, negalėjimā miegoti ir išgauti, gre-ta pailsimā, sunku kvė-pavimā, peršalimo siogas ir nusilpėjimā sveikatos, visokias moterų ligas, skau-smingū ir neregularišku mėnesinių (baltųjų) tekėjimū ir gumbo. Darau ope-racijas ant gyslu, kaulu, nervu, smegenų, moterū ir vyrų gimdančių or-ganu. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklių.

PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.

Aš Jonas Šaltinskas, 926 Jenne st., Kenosha, Wis. Išgėriu širdinę ašiu daktaru Iga. Stankul už išgydymā manės. Dabar prašau Tamtiks išgydyti ir mano draugą Juozap Šaltinską nuo išbėrimo spuogals ant kuno. Aš Adolė Bagdonas, P. O. Box 95, Puritan, Pa., pasakysiu tikrą teisybę, kad jusų gyduolės man nedaug gerą padarė, tikrai sustabdė šlinkimā plauku, išgalinko pletėskanas ir sustabdė niežėjimā galvos, o kas link užaugimū plau-ku, tai aš nieko nemanau.

A. J. Juskaitis, 511 Railroad Av., Brooklyn, N. Y., išreiškū savo širdingā padėkavonę Dr. Iga. Stankui už išgydymā nuo skaudė-jimo pečių, skaudėjimo po krutinę ir sunkaus kvėpavimo. Da turiu kosulį, bet ir tas daug kartų mažesnis negu pirma.

Jos. Schultz, P. O. Box 245, Cradon, Wis. ir Pranas Grablauskas, P. O. Silver Creek, Pa., širdingai dėkavojamę daktarui Stankui už išgydymā nuo kronikų, užsisenėjusj ligu.

Tos visos padėkavonės yra įdėtos su pavelijimu pačių pacientų. Kiti visi yra užliakomi didžioje slapytybėje. Dr. Stankus duoda dak-tariškā rodą ir ekzaminavojimā dykai ypatingai ir per laiška, be skirtumo kaip toli gyvenate: Ameriko, Kanadoj ar Anglijoj. Vi-suomet kreipkitės ypatingai arba laišku ant šio adreso: DR. IGNATIUS STANKUS, 1210 SOUTH BROAD STREET, PHILADELPHIA, PA. Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir va-karais nuo 7 iki 8. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4.

„TĖVYNĖS“ SPAUSTUVĖ

Spausdina knygas, konstitucijas, plakatus, cirkuliorius, visokias kvitas, laiskams ofisas, kopertus, tikietus, vizit-kortes ir tt. „Tėvynės“ spaustuvė įrengta pagal naujusiaj sistemā, su gra-žioms raidėms ir geroms mašinoms, teip kad gali atlikti visokius spaudos darbus gerai, greitai ir nebrangiai. Susiv. L. A. kuopos ir Draugystės, turėdamos kokius reikalus dėl spaudos, visados kviečiami kreiptis į S. L. A. spaustuvę, nes čia darbas bus atliktas į laiką. Spaustuvė vakarais yra atidara nuo 7 ryto iki 8 val. p. m. Iš kitų miestų laišku kreipčiaties adresuokite: „TĖVYNĖS“ ADMINISTRACIJA, 307 W. 30-th STR., NEW YORK, N. Y. Redakcijos ir administracijos Telefonas: Chelsea 5152.

Lietuviška Aparatu Dirbtuve.

Guodolnoms tautiškomis ir bažnytinėms drau-gystėms išdirba: Karunas, Amerikoniskas vo-livas, šarapas, juostas, ženklelius, kepenes ir maršalkoms parėdus, teipgi visus bažnytinės apėdalus. Norėdamos guodolinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog jusų darbas būtų gerai atliktas, pavėskite jį tikrai lietuvi. T. Andruszewicz 1421 Division St. Chicago, Ill. netoli Milwaukee Ave.

